TIZENNÉGY ÉVESEK!

Jelentkezzetek

gyógyszergyártó, villanyszerelő, lakatos és szerelő szakmunkástanulónak! Korszerűen berendezett és felszerelt tanlaboratóriumával, üzemcsarnokaival vár benneteket a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR.

Napi egyszeri étkezést (ebéd), munka-, illetve védőruhát adunk díjmentesen.

Szakmunkástanulóink a tanulmányi ösztöndíjukon felül vállalati ösztöndíjban is részesülhetnek.

A gyógyszergyártó szakmában a képzés emelt szintű. Ez azt jelenti, hogy

a fiatalok a szakmunkásbizonyítvány megszerzése után a vegyipari szakközépiskola harmadik osztályában folytathatják tanulmányaikat, és a sikeres érettségi vizsga után hat hónapon belül TECHNIKUSI OKLEVELET szerezhetnek.

ÉRETTSÉGIZETTEK, munka mellett két és fél év alatt szerezhetik meg a SZERVES VEGYÉSZ TECHNIKUSI OKLEVELET.

FIÚK, LÁNYOK, JELENTKEZZETEK!

Ifjúsági brigádjaink, KISZ-klubunk, kultúrházunk és sportszakosztályaink várnak benneteket!

Üdülés: Balatonlellén, Balatonfüreden, Miskolctapolcán.

Hétvégi pihenés: ráckevei halásztanyánkon és budakalászi csónakházunkban.

Jelentkezés:

a **KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR**

személyzeti és oktatási osztályán

Budapest X., Gyömrői út 19–21.

1475 Budapest 10. Pf.: 27.

valamint a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR DOROGI GYÁREGYSÉGE

személyzeti osztályán

2510 DOROG, Eztergomi út 6.

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR RG BUDAPEST

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel felveszünk fiatalokat 1978—79-es tanévre fonó szövő szakmunkástanulónak 16 éves korig. A tanulmányi idő 2 év.

JUTTATÁSOK: különélési pótlék vidékieknek havi 500,—Ft, társadalmi ösztöndíj helybeli lakosoknak havi 450,— Ft, havi 90,— Ft-ért reggeli, ebéd, vacsora, munkaszüneti napokon is. Ingyen tankönyvet és munkaruhát adunk. Elhelyezés kollégiumban.

A kezdő tanulóbér havi 410,— Ft-tól 610,— Ft-ig terjedhet, amely a tanulmányi eredménytől függően változik.

Továbbtanulási lehetőséget biztosítunk. Szakmunkásvizsga után a kereset havi 2500,— Ft-tól 3500,— Ft-ig terjedhet.

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7-től 1/4 4-ig személyesen. Levélre is részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR, személyzeti és oktatási osztály, 1046 Budapest IV., Erkel u. 30.

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT * BUDAPEST * LŐRINCI FONÓ

ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK!

PÁLYAVÁLASZTÁSI GONDOTOK VAN?

Szakmunkásképzést biztosítunk és képesítést adunk.

Kérésetekre postafordultával ingyen megküldjük 40 oldalas, minden kérdésre választ adó fényképes tájékoztatónkat.

Vidékieknek leányotthonban lakásról gondoskodunk.

VÁRJUK LEVELEITEKET!

Cím: PFV Lőrinci Gyár (Lőrinci Fonó) munkaügyi osztály, 1188 Budapest, Gyömrői út 85–91.

SZÁRNYAS VADÁSZOK

Az idomított sólymokkal történő vadászat őshazája Turkesztán, de Ázsia más országaiban, így Kínában, Japánban, Indiában is űzték már az időszámítás előtti évszázadok folyamán. Történetírók szerint Dzsingisz kán és Timur Lenk solymászcsapatokat tartott, Bajazid szultánnak pedig 7000 sólymásza volt. Mongóliából terjedt át a solymászat Oroszország területére.

Európában később kezdődött a sólymokkal végzett vadászat. Franciaországban a Meroving-dinasztia idején a IV. században már így vadásztak, Nagy Károly császár 800 körül már törvényeket is fogalmaztatott a solymászat érdekében. I. Henrik annyira belelendült ebbe a sportba, hogy kora később „Madarász" jelzővel ruházta fel. Az európai uralkodóházakban, mindenekelőtt a francia udvarban a fősolymár (solymászati felügyelő) elég magas tisztségnek számított.

A magyarok a solymászat területén megelőzték a nyugat-európai államokat. A honfoglaló magyarok ázsiai őshazájukból hozták a solymászat tudományát és űzték már abban az időben, amikor azt Európa más területein még nem ismerték. Árpád-kori iratokban gyakran olvasható a solymász kifejezés. Egyes településeken solymok sokaságát idomították az Árpádok uralkodása idején. Ezek a sólyomtelepek később önálló községekké váltak. Az egykori magyar solymászkultusz emlékeit Sólyom, Solymár, Kerecseny, Kelecsény községnevek őrzik napjainkban is.

Az Anjou-dinasztia idején érte el fénykorát a solymászat. Nagy Lajos szeretett solymászni. Bél Mátyás krónikájában azt írja, hogy Mátyás király idején különösen virágzott a solymászat, de szenvedélyes solymászként tartottak nyilván II. Lajos királyt és a Rákócziakat is.

A sólymok befogása, idomítása nem könnyű feladat, nagy türelmet, kitartó munkát igényel. A francia szak-

Vadászsólyom az elfogott zsákmánnyal. A fácánt élve adja át gazdájának

irodalom a solymászatot két ágra bontja és magas röptű és alacsony röptű solymászatról beszél. Az igazi a magas röptű solymászat. E célra általában a nagy testű vadászsólymokat idomították be, így a kerecsenysólymot, a norvég vadászsólymot, a fehér vagy izlandi vadászsólymot. A törpesólyom is kitűnően bevált erre a célra kis testű madarak vadászatánál. A hinduk már az ókorban is ezt a fajtát használták fürjvadászat céljára.

Az alacsony röptű solymászatban karvalyokat, héjákat, kányákat, vércséket alkalmaztak, de ezek a madarak alulmaradnak az erős, ügyes és rendkívül gyors röptű sólymokhoz viszonyítva.

A sólymok befogása, idomítása, szoktatása korok, országok, vidékek szerint változott a történelem folyamán. Az egyik módszernél az idomítás első része abból állt, hogy a madarat rászoktatják, hogy nyugodtan megüljön a kézfejen. Nehezebb volt a szabadon bocsátott sólymot szófogadásra bírni. A másik mód szerint galambszárnyakból bábut készítettek, ezt botra erősítették és madárhúst is tettek rá. Időnként a bábut a sólyom elé tartották és arra szoktatták, hogy a húst parancsszóra egye le róla. Majd arra tanították a sólymot, hogy az eldobott bábu után repüljön.

Technikailag még nehezebb rész következett ezután. Szabadban a bábut levegőbe dobálták, a sólymot utána engedték, de mielőtt az elkaphatta volna a bábut, azt zsinór segítségével gyorsan elkapták előle. Néhány hét alatt a sólyom rászokott arra, hogy a bábuhoz minden esetben visszatérjen. Ezután a bábut fokozatosan madarakkal (fogollyal, libával stb.) helyettesítették.

A sólymokkal történő vadászat technikája is változott idők és országok viszonylatában. Általában a vadászat során a solymászok öklükre ültetve, lóháton vitték a sólymokat a szabadba a vadászterületre. A sólymok fején csuklya volt. Amikor a solymász a vadat megpillantotta, a sapkát lerántották a sólyomról, mire a madár utánaeredt a zsákmánynak. Ha sikerült a vadat leterítenie, eleven galambot kapott jutalmul. Sólymokkal általában gémekre, kócsagokra, darvakra, de más madarakra és apróbb futó vadra is vadásztak.

Érdekesség még a solymászat krónikájából, hogy az északi sólyomfajokat nagyon kedvelték az idomításnál és a vadászatnál egyaránt. A dán királyok expedíciókat küldtek Izland szigetére vad sólymokért. A tatárok napjainkban is a héját részesítik előnyben a vadászatnál, a hinduk a királysólyomra és a vándorsólyomra esküsznek ma is, mint a múltban.

A lőfegyverek elterjedése kiszorította ezt a vadászati módot. Nevezhetjük a solymászást sportnak is.

Endresz István

Arab vadászsólyom — közelről

Kirgizia legöregebb solymásza: Ajvas Szatilkanov unokájával, Dairbekkel

Udvari solymász a vadászat színhelyére viszi a sólymokat (rézmetszet)

VOLT EGYSZER EGY CSALÁD

SZÖVEG: VASVÁRI FERENC
RAJZ: ENDRŐDI ISTVÁN

4

Szabadság vagy halál

MIBŐL VAN A PAPRIKAJANCSI?

Amikor Polgár Gáborék faluról Ajkára költöztek, Gábornak a városban minden idegen volt. Nem is tudja, mi lett volna, ha nem hívja a bábosok közé a Csimpilimpi.

Először díszlethordó munkás volt a Latinca Sándor Úttörőház bábcsoportjában. Egy egérrel kellett szaladgálnia.

Óvodákban léptek fel tomboló sikerrel. A közönség együtt énekelt a komédiásokkal, rákiáltott a kiskakasra, ha közelgett a róka, kifújozta a boszorkányt és megverte a farkast. Egyszer azonban odalépett Gáborékhoz az egyik tejbegrízevő, rugdosni kezdte a bábosházat és azt mondta, kócból van a paprikajancsi. Látta, kilóg a kóc a paprikajancsiból.

— Miből van hát a paprikajancsi? — kérdezem Polgár Gábortól.

— Készülhet gesztenyéből, falevélből, fából, dugóból, gyurmából, agyagból, kenyérből, rongyból, újságpapír-galacsinból, kivágott fémlemezből vagy kartonlapból. Tarthatom a talapzatánál vagy egy fakanálnyélen, mozgathatom két pálcika segítségével, vagy úgy, hogy belebújtatom a kezemet a ruhájába. De felülről, zsinóron is táncoltathatom. Végül én is lehetek a paprikajancsi. Ilyenkor a fejemre ültetem, mint egy sapkát vagy rúdon magam fölé emelem, vagy belebújok a ruhájába. Nem is kell több, mint egy csúcsos sapka és egy vörös orr. Ha az nincs, megteszi egy piros pötty az orromon. De annyi mindenképpen kell.

Az aranyszőrű bárány című erdélyi székely népmesét maguk előtt mozgatott ember nagyságú bábokkal akarják előadni — eredeti tájnyelven. De a próbákat még bábuk nélkül kezdték el az úttörőházi művészeti csoportok balatoni táborában.

Minden jelenethez két csoportra oszlottak a próbákon. Mindkét csoport eljátszotta, hogyan képzeli például azt, amikor a juhászlegény megnevetteti a királykisasszonyt táncoskedvű bárányával. Utána Puskás Laci bácsival eldöntötték, melyik csoport elképzelése a jobb. Így bontakozik ki a gyerekek ötleteiből a játék, épül fel az előadás.

Közönség nélkül nincs előadás. De nem mindegy, milyen és mit csinál ez a közönség. A Vásárfia című előadásban például a közönség is játszik. Négy égtáj felől jönnek a vásárosok, hogy gazdát cseréljen csizma, sólyom, ködmön, tükrös szív, alma

A vásárban az árusok kínálgatják négy évszak termékét, termését

és mézesbáb, négy évszak terméke, termése. Szomszédasszonyok trécselnek, legények és lányok évődnek. Még cirkuszosok is érkeznek elefánttal, bohóccal, kikiáltóval, karikázó-citerázó-orgonázó-figurázó, gurgulázó bűvésszel.

Csimpilimpivel megyünk előre a vásár forgatagában. Ő a vásári kikiáltó, tulajdonképpen „idegenvezető" a vásár világában. Engler Tímeát mindenki Csimpilimpinek hívja, mióta megkapta ezt a szerepet. Egyszer a díszletek mögött — idegen rossz érzés villant át rajta. Helybeli kis srácok előtt szerepeltek. Alsósok a térről. Prücsök-gála... — gondolta. De akkor megpillantotta a kulisszák közé keveredett öreg paprikajancsit. Mintha azt súgta volna: „Ismertem egy rongyos bohócot, aki olyan vidáman harmonikázott, hogy mindenkit megnevettetett. Ám amikor híresség lett belőle, felfuvalkodott. Egyszer aztán, hiába járt fényes selyembugyogóban, elnémult a harmonikája..."

Csimpilimpi megértette a paprikajancsit. Vett egy nagy lélegzetet és kiperdült a színpadra.

„Ugrótáncot jókedvemből, édes rózsám, járok!" Táncolnak a gyerekek, táncolnak a bábok". Így tedd rá, úgy tedd rá, Rozika, Terike, Marcsa!"

Padányi Anna

Fotó: Gámán Gábor

A Vásárfia című összeállításban gyerekek és bábuk is szerepelnek. Csimpilimpi vezet a vásár forgatagában

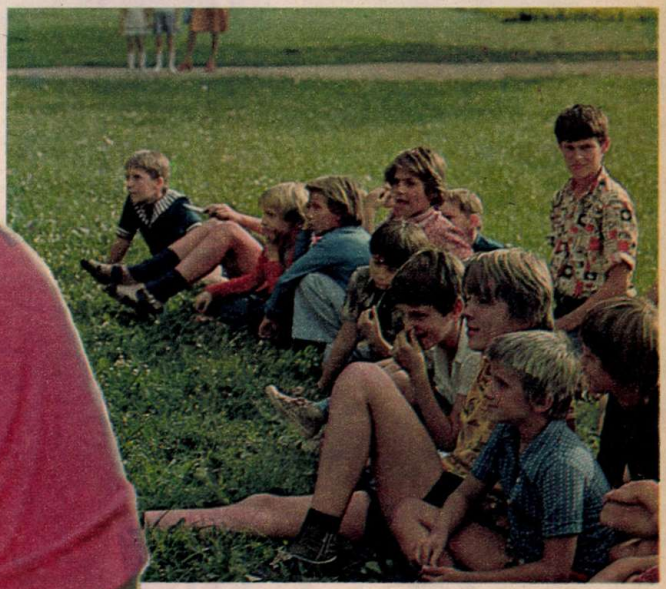

hangfal

A PAJTÁS DISCO-KLUBJA

B. Tóth László DISCO-KLUBUNK rovatvezetője

A három Gibb testvér a hatvanas évek közepe óta töretlen sikersorozattal dicsekedhet. Mindig a kornak megfelelő stílust játsszák.

A Pajtás pop-rovattal bővül a mai naptól. Sok mindenről esik majd szó.

Néhány leggel és néhány hírrel induljon új rovatunk.

A nyár legnagyobb slágere egy Nyugat-Németországban élő pop sztár, Donna Summer nevéhez fűződik. A dal címe: „Én érzem a szerelmet".

A hazai lemezek közül nyáron a legnagyobb példányszámban az Omega, a Fonográf, Koncz Zsuzsa és a Piramis együttes lemezei fogytak. Itt szeretném megjegyezni, hogy októberben a Piramis együttes egy eddig nálunk még kevésbé ismert angol együttes a Liar és e sorok írójának társaságában nagyszabású országos turnén vesz részt. Dave Burton, Dave Taylor, Poul Travis, Clive Brooks és Steve Mann alkotja az öttagú rock zenét játszó Liar együttest.

Ha már vendégekről esett szó, a nyár legkellemesebb meglepetése Suzi Quatro nagysikerű koncertsorozata volt. A forró hangulatú estéken egyszerre volt könnyű és nehéz dolga a műsorvezetőnek, Dévényi Tibornak.

Suzi Quatro utolsó nagylemeze nálunk is kapható, aki pedig nem látta a kisstadionbeli koncerteket, megnyugtatásként, a Televízió rögzítette és egy későbbi időpontban vetíti a koncert legjelentősebb eseményeit.

Szeptemberben járt nálunk Lengyelországból az SBB együttes is, nagy siker kísérte útjukat.

A nyár legszomorúbb híre: 42 éves korában, 1977. augusztus 16-án meghalt minden idők legnépszerűbb énekese, Elvis Presley. Megszámlálhatatlanul sok sláger fűződik nevéhez. Első lemezfelvételét 1954-ben készítette. 23 éven át, haláláig több mint 300 000 000 lemeze jelent meg. Jól olvastátok ez nem sajtóhiba, 300 millió lemez! Ilyen nagy példányszám elérésére csak Bing Crosby és a Beatles együttes volt képes a műfaj történetében.

A hanglemezboltokban nálunk az egyik újdonság Demjén Ferenc első szólóalbuma. A Bergendy együttes tagjai közül kivált énekes-szerző megérdemelten aratja sikereit lemezével.

Néhány koncertről készült felvétel is felkerült az elmúlt hetekben a nemzetközi slágerlistákra.

A két kiemelkedő: a Beatles 1964-ben Hollywoodban és a Bee Gees 1976-ban szintén Amerikában készült koncertalbuma. (A fotón az együttesből a három Gibb testvért láthatjátok.)

A következő hónapban egy kis játékra is szeretnénk buzdítani benneteket, amelyben érdemes résztvenni, mert hanglemezt lehet nyerni. A kérdések a TV szombatonként jelentkező Egymillió fontos hangjegy című programjából kerülnek ki.

B. Tóth László

TALÁLKOZÓ A CSANYIKBAN

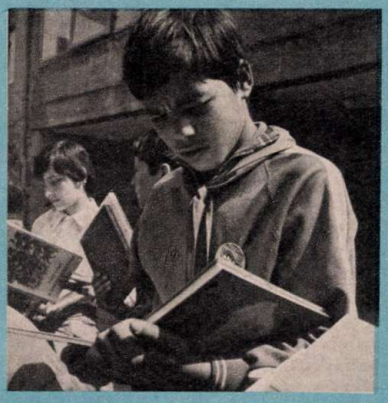

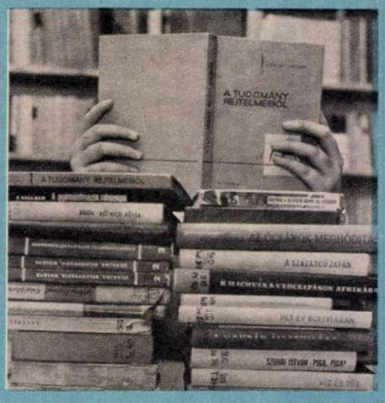

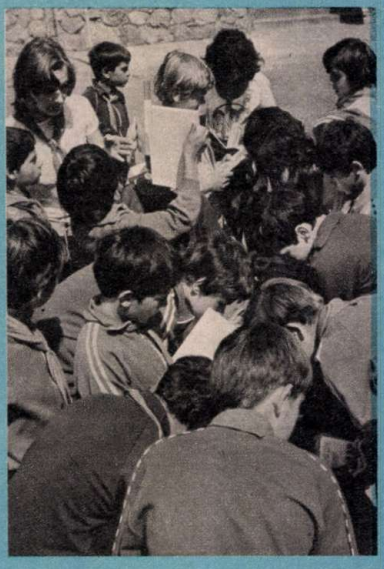

A Csanyik-völgyben hatvanhat általános iskolás cigánygyerek hat napon át ismerkedett az irodalommal, művészettel. Az olvasótábor elsődleges feladata a könyv megszerettetése, az olvasóvá nevelés volt. A gyerekek 50 százaléka Miskolcról és a megye különböző városaiból, falvaiból érkezett, közülük már sokan olvasói a megyei könyvtárnak.

A szülők egy része eleinte bizalmatlanul fogadta az ötletet, vonakodtak elengedni gyerekeiket, így a táborvezetőség külön-külön fölkereste otthonukban a szülőket.

Az olvasótábor anyagi feltételeit a Kulturális Minisztérium, a Borsod megyei Úttörőelnökség, a Hazafias Népfront megyei bizottsága biztosította. A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének propagandaosztálya csaknem négyezer forint értékű könyvvel, illetve könyvvásárlási utalvánnyal lepte meg a gyerekeket. Tulajdonképpen társadalmi összefogással jött létre az olvasótábor.

Bárdos Józsefné szakfelügyelőtől, a Miskolci II. Rákóczi Ferenc Könyvtár gyermekkönyvtárának osztályvezetőjétől hallottuk, hogy a táborban részt vett gyerekekből könyvbarát kört alakítanak. Kéthetenként találkoznak és jövőre már ők is segíthetnek az olvasás megszerettetésében.

V. R.

RAJZÓRÁRA ECSETTÁLAT

Anyaga: egy literes tejeszacskó fehér oldalából készített 12×20 centiméteres téglalap.

Ennek hosszabbik oldalából 1—1 centimétert felhajtunk, majd az asztalra lefordítjuk és a behajtásokat alaposan lenyomkodjuk, hogy formájukat megtartsák. (1. ábra)

Ezután az egyik sarkot visszahajtjuk úgy, hogy annak éle pontosan egyvonalban legyen a téglalap hosszabbik oldalával. (2. ábra), majd a második sarkot ráhajtjuk az előzőleg felhajtott részre. (3. ábra). Ezután becsúsztatjuk annak felhajtása, pereme alá, pontosabban úgy, hogy a két felhajtás egybevágó-egybeillő háromszöget képezzen.

Ekkor a háromszög csúcsát felhajtjuk, úgy, hogy hegye pontosan érintse a perem felső vonalát, majd ezt is a perem (felhajtás) alá kell csúsztatni. (4. ábra)

Ugyanezen műveleteket végezzük el a téglalap másik felével is, ha pontosan dolgoztunk, akkor az 5. ábrán látható forma fog kialakulni.

Végül cellux csíkkal rögzítsd az oldalakat. Összehajtogatva kényelmesen elfér a tolltartóban. Jól jön ez a kis ecsettálka, ha netán otthon felejted a másikat.

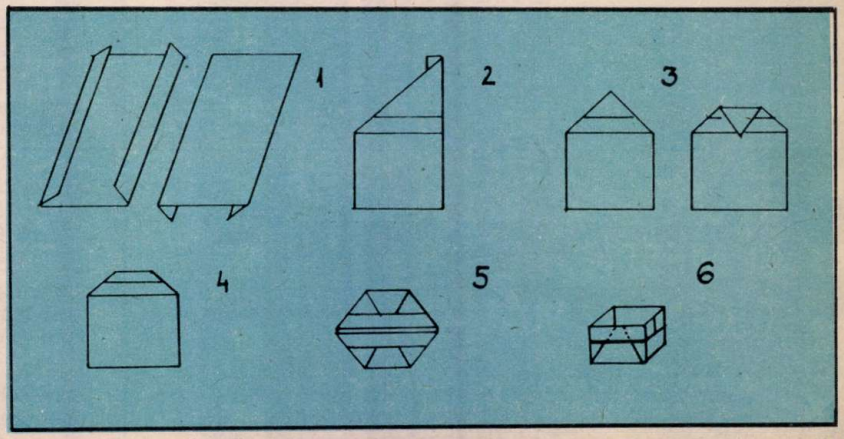

GYERÜNK MOZIBA!

Az októberi bemutatók közül három filmet ajánlunk figyelmetekbe:

SRÁCURAK

A magyarra szinkronizált színes csehszlovák filmet Mark Twain Tom Sawyer című regénye nyomán készítették. Három notórius csínytevő néhány kisebb, majd életbevágó nagy kalandját izgulhatjátok végig.

KEGYETLEN TRÉFA

A színes szovjet film a kilencedik b osztály életéből ragad ki néhány epizódot. Tanárok, felnőttek, kamaszok súrlódása, ellentéte és találkozása közben egy alakuló zenekar körül zajlik az esemény. A 12–14 éveseknek ajánljuk.

A MESÉK BIRODALMÁBAN

A szinkronizált, színes, spanyol rajzfilm Pepita és Pepito kalandos utazásáról szól. A mesék birodalmában „Játszanitilos-országba", melynek szultánját végül sikerül legyőzniük.

Menjünk Színházba!

A Budapesti Gyermekszínház (Budapest, VI. Paulay E. u. 35) Októberben mindennap tartanak előadást. A Halhatatlan őrjárat bemutatója 25-én 15 órakor lesz. Műsorra kerül még A farkas és a 7 gida, A Magányos fehér vitorla és a Hókirálynő.

Az Állami Bábszínház (Budapest, VI. Népköztársaság útja 69.) bemutató előadása a Vásári bábkomédiák. Ismétlések: A három kismalac, Az elvarázsolt egérkisasszony.

A Jókai téri bábszínházban: Kacsalaki rejtély, A csodálatos kalucsni, A gyáva kistigris, Jancsi és Juliska.

A Csiliben (XX. Baross u. 55.) A Csizmás Kandúr 30-án.

A III. kerületi úttörőházban A világszépe budapesti bemutatóját 16-án láthatjátok.

A Televizió ifjúsági osztályának műsorajánlatát október 6-i számunkban közöljük.

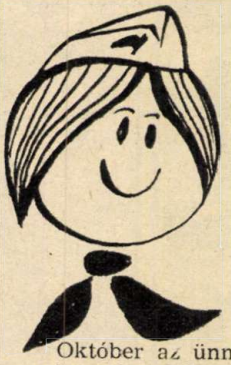

ÚTTÖRŐ PROGRAMOK

Október az ünnepi előkészület időszaka. Több mint négy hét áll rendelkezésetekre, hogy méltóképpen ünnepelhessétek meg a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulóját.

A méltó előkészületek közé tartozik a forradalmi tettek vállalása, elvégzése. Úttörő-zsebkönyvetek 17. oldalára írjátok be, hogy mit vállaltok. Tetteitek kapcsolódjanak a VI. úttörőparlamenten kapott pártmegbízatáshoz, a múlt és a ma forradalmárainak példájához.

Találkozzatok a forradalmi mozgalom veteránjaival és a Szovjetunióban képzett szakemberekkel.

Vegyetek részt az Úttörők a lakóhelyért munkaakciókban. Segítsétek az őszi betakarítást.

Október múzeumi hónap. Látogassatok múzeumokat, kiállításokat. Gyűjtsetek reprodukciókat. Őrsötök vegyen részt a „Barátunk a múzeum" közművelődési játékban.

Tanulmányozzátok a zsebkönyvben a szakpróbákat (68., 78., 98., 106., 112., 119., oldalakon). Jelentkezzetek valamelyikre.

Már tervezgethetitek a Szülőföld expedíciót is. (Zsebkönyv 70. oldalán.) Erre is e hónapban jelentkezhettek.

OKTÓBERI

A RÁDIÓ MŰSORÁBÓL

Október első vasárnapján a Százszorszép Színház-ba hívunk benneteket. Azzal, hogy meghallgatjátok, még nincs vége a szerepeteknek. Jelentkezhettek a Százszorszép Színház szerkesztőségénél. Kérdéseket kaptok, véleményetekkel dönthettek, melyik darab kapja az Úttörők Nívódíját.

Ebben a hónapban Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg című regényének rádióváltozatát hallhatjátok.
(Október 2. K. 10.03).

A Két kakukk címmel zenei műsort ajánlunk a mesét és muzsikát kedvelő gyerekeknek. Zelk Zoltán meséje egy erdőben élő igazi kakukkról és egy órában lakó kakukkról szól. Az igazi nagyon kíváncsi arra a rokonára, akiről az a mendemonda járja, hogy nagyon okos. Megkeresi és kíváncsian érdeklődik, tud-e repülni, meg tudja-e mondani az embereknek, meddig élnek. Amikor kiderül, hogy egyiket sem tudja, mindössze az időméréshez ért, csalódottan, de elégedetten távozik, mert mégiscsak ő a „kakukkabb" kakukk. A mesét Básti Lajos mondja el. Szabó Zsuzsa válogatta a zenét hozzá, ő is szólaltatja meg zongorán. Oesten Kakukk valcerét, Ljuborskij Kis csibéjét, Kasella Zenélő óráját és Daquin Kakukkját hallhatjátok majd. (Október 7. P. 13.33).

Dimény Judit Hang-játék című műsora szintén a zene- és játékkedvelő gyerekeknek szól. Hogy kezdődik? című adásunkban arról beszélget a gyerekekkel, hogyan kezdünk el egy mondatot, milyen egy vers vagy népdal kezdősora, milyen dallam vezet be egy zeneművet. Ez a kezdet meghatározza a folytatást, némelykor azonban váratlan fordulatot is vehet. Kodály Psalmus Hungaricusának kezdő sora lesz a modell ahhoz a dallamimprovizációhoz, amelyet a gyerekeknek kell rögtönözniük. A másik zenemű, amelyben a természet ébredését megszólaltató kezdő motívum továbbépítését figyelhetitek meg, Bartók: A fából faragott királyfi című zenéje lesz. Miközben ti magatok is velük játszhattok, költészettel és zenével kapcsolatos ismeretet szerezhettek.
(Október 13. K. 10.05).

A Napraforgó természettudományos melléklete szintén kedvelt a tizenévesek körében. Témái változatosak, érdekesek. Embertípusok, szerepek — mondja a cím. Miről is van szó? Ha megnézitek magatok körül az embereket, felfedezhetitek, hogy alkatilag különbözők: vannak soványak és kövérek, alacsonyak és magasak. Ez meghatározza belső alkatukat is: az egyik mozgékonyabb, a másik lassúbb, vidámabb vagy mélabúsabb. Hogy miért van így és hogyan függnek össze a külső és belső adottságok, erről majd az antropológus beszél. De megkeressük ezeknek az adottságoknak az elvontabb, jelképesebb irodalmi, zenei megfelelőjét is a műsorban.
(Október 29. P. 15.33).

Szabó Éva

KERESD, OLVASD!

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójára megjelenő könyvek közül ajánlunk néhányat. A jubileumra való felkészülésetekhez keressétek és használjátok fel őket.

John Reed: Tíz nap, amely megrengette a világot. „E könyv egy darab sűrített történelem — az, amit én magam láttam a történelemből. Nem tart igényt többre, mint hogy beszámoljon a novemberi forradalomról, amikor a bolsevikok, a munkások és katonák élén, megragadták és a szovjetek kezébe adták az államhatalmat Oroszországban." (John Reed)

A. P. Nyenarokov: A Nagy Október. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom dokumentumokkal, sajtóanyaggal, visszaemlékezésekből vett részletekkel, fényképekkel és filmhíradók kockáival illusztrált krónikája ez a szép kivitelű album. Az érdekesen összeállított okmányok és képek java részével a magyar olvasó eddig nem találkozhatott.

Október fényei. A versválogatás a Nagy Októberi Szocialista Forradalomról szóló, vagy annak hatására íródott költői alkotások néhány szép darabját mutatja be. A kötet harminchét verset tartalmaz, magyar, orosz, cseremisz, bolgár, német, ukrán, angol, lengyel, francia, spanyol, svéd, perzsa és más anyanyelvű költők gondolatait.

Múzeumi hónap

A Magyar Nemzeti Múzeum most októberben ünnepli megalapításának 175. évfordulóját. Ebből az alkalomból nyílik meg a „175 éves a Magyar Nemzeti Múzeum és az Országos Széchenyi Könyvtár" jubileumi kiállítás (október 3-án).

Az állandó kiállítások mellett (Magyarország története az őskortól a honfoglalásig, Magyarország története a honfoglalástól 1849-ig és a Károlyi-emlékszobák, mely utóbbit a Petőfi Irodalmi Múzeum épületében láthatjátok), a múzeum munkatársai műhelylátogatásokat, tárlatvezetéseket, előadásokat is szerveznek és tartanak.

A Műcsarnokban: Kiss István Kossuth-díjas szobrászművész, Szilágyi Mária keramikus, Litkei József festőművész, Kecskés Ágnes textilművész kiállítását láthatjátok október 23-ig.

A Néprajzi Múzeumban Ősök és istenek címmel Nigéria élő népművészetéről láthattok kiállítást. Tovább látogatható a Magyar pásztorművészet, Románia népművészete és a Békés megyei kerámiák kiállítása.

Természetesen a múzeumi hónap gazdag programjából csak ízelítőt tudtunk adni.

NYOLCADIKOSOK!

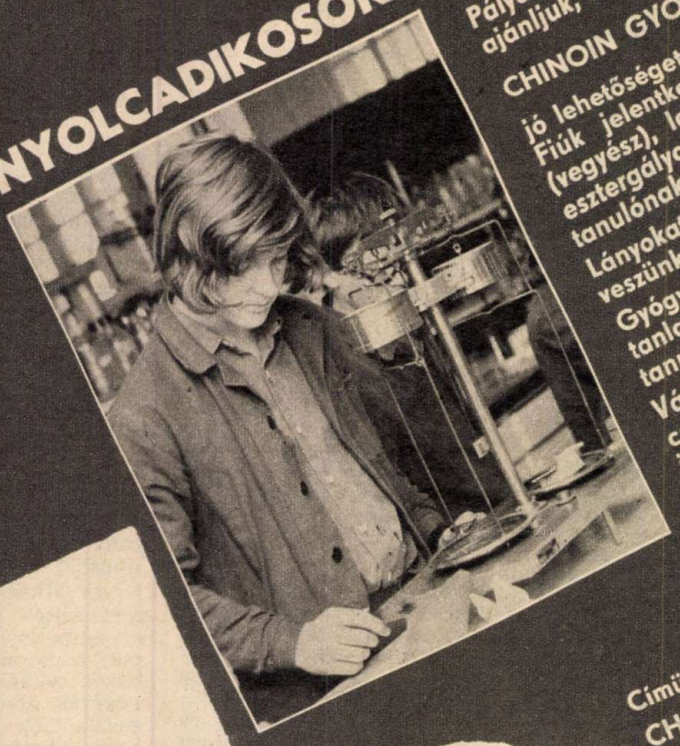

Pályaválasztásotokhoz figyelmetekbe ajánljuk, hogy a

CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR

jó lehetőséget kínál a szakma tanulásához. Fiúk jelentkezését várjuk gyógyszergyártó (vegyész), lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőszerelő szakmunkás-tanulónak.

Lányokat gyógyszergyártó tanulónak veszünk fel.

Gyógyszergyártó tanulóinkat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.

Vállalati ösztöndíj. A római-parti csónakházunkban sportfelszerelésekről is gondoskodunk.

Címünk:
CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR
Budapest IV., Tó u. 1–5. Oktatási osztály
Telefon: 292-900 (531-es mellék)

és

CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG
Budapest XXII. (Nagytétény), Bányalég u. 2. Személyzeti osztály.
Írásbeli jelentkezés:
1325 Budapest, Postafiók: 110.

ABSZOLÚT KÖNNYŰ GYALOGSÁG

— A feladat annyira egyszerű, hogy az ember mármár röstelli végrehajtani — mondta magabiztosan a seregnek Cankó Sanya őrsvezető. — Ott vár a hegyen a vár, amelyet játszi könnyedséggel, és hihetetlenül rövid idő alatt elfoglalunk. Erősek, ügyesek és merészek vagyunk, akár a gepárdok. Ráadásul ismerjük a védők homlokán levő számokat is, mert a kis Pungor elárulta azokat két matricáért, amelyeket megkapott, és két kiadós pofonért, amit nem kapott meg. Itt a lista. Csak felolvassuk a várfalak tövében, és a számháborúnak vége. Kérdés?

Az őrs egy ideig elszántan tekintett vezetőjére, aztán váratlanul felmerült egy bátortalan kérdés.

— Öö... hogyan jutunk a várfalak tövébe? Úgy értem... merre kell menni?

— Hogyhogy merre? — dohogott a vezér. — Hát arra. Amerre a vár van. Merre, merre, nagyon jó!

— Mert hogy két út áll előttünk — akadékoskodott tovább az óvatos Petruska. — Mármost erre, vagy arra?

— Talán vegyük elő a térképet! — javasolta Cankó Sanya, és biztatóan nézett körül. A sereg követte a példát, mindenki biztatóan nézett körül. De térkép senkinél sem volt...

— Mondhatom, gyönyörű! — biggyesztette a száját megvetően a parancsnok. — Az az egy szerencsétek, hogy én vagyok a főnök. Na, gyerünk. Csak mindig a vár irányába. Remélem, elég jól látható!?...

Ezzel kezdetét vette a hadjárat. Igazi szilaj, fékezhetetlen vitézek közeledtek a vár felé. Néhányan előreszaladtak, mások hátra, megint mások — csak úgy menet közben — laza cselgáncsozással vezették le fékezhetetlen harci kedvüket. Úgyhogy tízperces előrenyomulás után valamennyien ott ültek az útmenti fűben, és kissé sípolva szedték a levegőt.

— Végül is nem tájékozódási futás ez — fújtatott a főnök. — Ráérünk. Azok ott — bökött a fejével a vár felé — amúgy is a markunkban vannak!

— Egy korty víz persze nem ártana — merengett a szelíd Kataska. — Szomjazom, mint egy teve.

Cankó Sanya kissé értetlenül nézett rá.

— Víz? Nevetséges. Nem vagyunk gyógyszállóban. Ez itt hadjárat, a mindenségit!

Folytatták az előrenyomulást. És a vár sorsa talán hamarosan meg is pecsételődött volna, ha a sors kifürkészhetetlen szeszélyéből nem ereszkedik sűrű köd a tájra. De ereszkedett.

— Iránytűt! — süvített a vezér hangja valahonnét a tejfel mélyéről. — Nem látom a várat!

— Iránytűt, iránytűt! — visszhangozta a sereg.

— Ezek szerint iránytűnk sincs — vonta le a tanulságot Cankó Sanya. — Sebaj. A sok felszerelés a mozgékonyság rovására megy. Ez az út emelkedik, tehát ez vezet a várhoz. Gyerünk!

A támadás ismét megindult, bár a lelkesedés mintha alább hagyott volna egy szemernyit.

— Nem értem — dünnyögte komoran egy idő múlva az óvatos Petruska. — Már régen oda kellett volna érnünk...

— Nyugi — mondta a természettudós fölényével Fatalin, az éltanuló. — A ködben megnövekednek a távolságok, mint tudjuk.

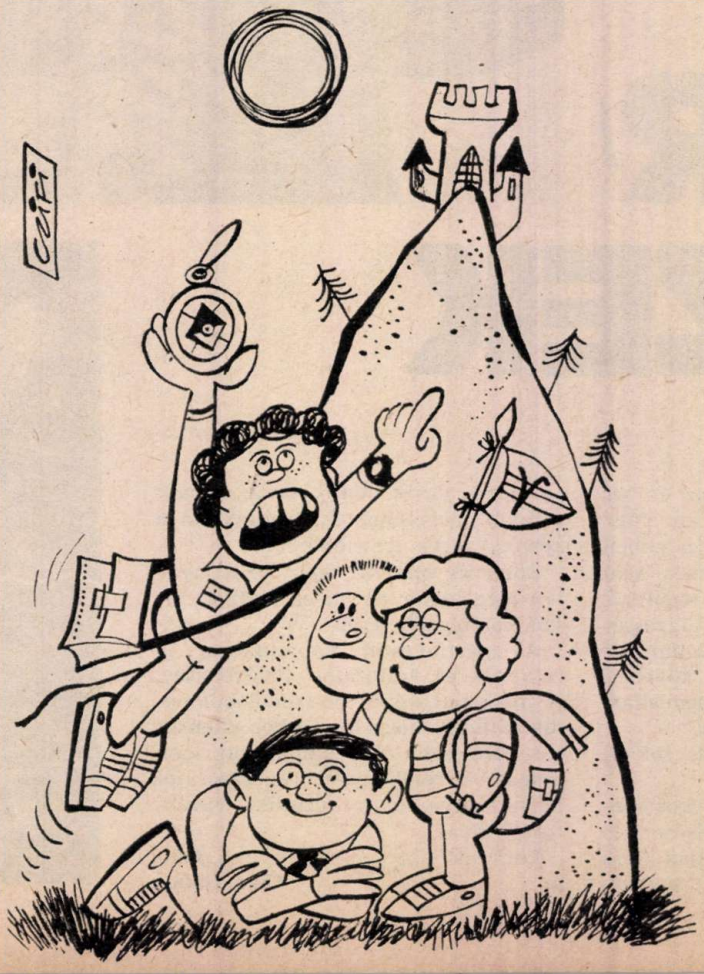

A természetnek erről a törvényéről ugyan még sohasem hallott, de tudta, hogy a többiek vakon hisznek abban, amit mond.

— Persze. Ezt mindenki tudja — bólogatott az őrsvezető, már csak a tekintély miatt is. — Mindenesetre pihenünk egyet a döntő roham előtt, és táplálkozunk is egyben. Elő a kaját!

— Ez az! — csapott a homlokára a szelíd Kotaska. — Tudtam, hogy valamit elfelejtettünk. Hát a kaja volt az!...

— Sebaj! — kezdett szónokolni ismét a sereg vezére. — Közel már a hegycsúcs, és a győzelem. Ki a fene gondol ilyenkor a hasára? A számháború, meg a hizókúra között van némi különbség, na, nem igaz? Fel tehát a döntő rohamra!

És nagyot kordult a gyomra, mintegy a rohamra hívó szózat kísérőzenéjeként. Most már egyetlen lendülettel értek a csúcsra. Még a ködöt is maguk mögött hagyták, ragyogóan sütött a nap, rögtön meg is pillantották a várat.

A szomszédos hegycsúcson.

— Nna! — jelentette ki Cankó Sanya a fagyos csendben. — A hadihelyzet pillanatnyi állása egyelőre lehetetlenné teszi a döntő roham megindítását. Természetesen nem esünk kétségbe. Az idő szép, a hely alkalmas, mi meg erősek, ügyesek és merészek vagyunk, mint a gepárdok. Egymás között fogunk számháborúzni. Fatalin, oszd ki a számokat!

Mindenki felvillanyozódott, csak a Fatalin horgasztotta le mélyen a fejét. Látszólag egy suszterbogár küzdelmes útját figyelte a földön.

— Nem szívesen rontom el a hangulatot — motyogta végül —, de valamit el kell mondanom nektek. A számokat is otthon felejtettük!...

Cser Gábor

Ez már vadászat a javából! A céltábla meglehetősen gyorsan mozog a vadász előtt, tétovázásra nem sok idő jut

A fülvédő a tökéletes csendet, a célzókészülék a pontos lövés lehetőségét biztosítja. De végső soron a sportlövő szeme, keze, idegrendszere dönt

VERSENGŐ SORI TŰZEK

Az első szerszám, amit az ember a kezébe fogott, egy éles kő, vagy egy jókora dorong volt. Nincs ebben semmi meglepő, az embernek sem karma, sem agyara, sem tépőfoga, sem különleges ereje vagy ügyessége nem vetekedhetett a vadállatokéval. Kénytelen volt tehát köveket, vagy dorongot ragadni, ha nem akart egyszerű élelmiszerré válni.

A sportlövészet sem lehet sokkal későbbi születésű.

A kőkorszak határán élő közösségek mind a mai napig elsősorban vadászaik ügyességéből tartják fenn magukat, sőt a teljes jogú polgárrá avatás egyik döntő eleme maradt a jelölt jártasságának bizonyítása a kézifegyverek kezelésében.

Edzés és verseny. Sport ez a javából még akkor is, ha ez esetben jóval komolyabb a tét...

A sportlövészet napjainkban is izgalmas és változatos tevékenység. A mellékelt képes beszámolóból pedig kitűnik, hogy az egykor ellenséges természet által támasztott igen magas követelmények egészen jól helyettesíthetők a technika ravasz fortélyaival.

Lépjünk hát közelebb a „tűz"-höz!...

Cser Gábor

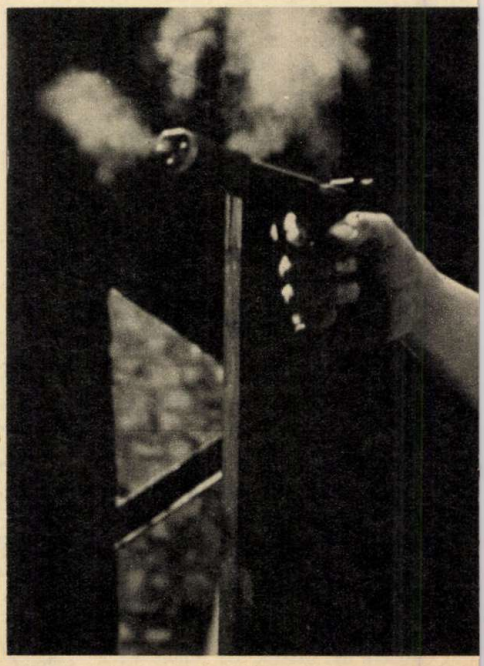

Ami biztos: el kell találni
a repülő korongot.
Ami bizonytalan: hogy mikor,
merre és milyen erővel
repül ki a korong

A célgömb és a csőtorkolat egyetlen milliméterrel sem mozdulhat el, mert különben kellemetlen „szórási kúp" keletkezik, melynek alapja a kilences, sőt a nyolcas körökben helyezkedik el

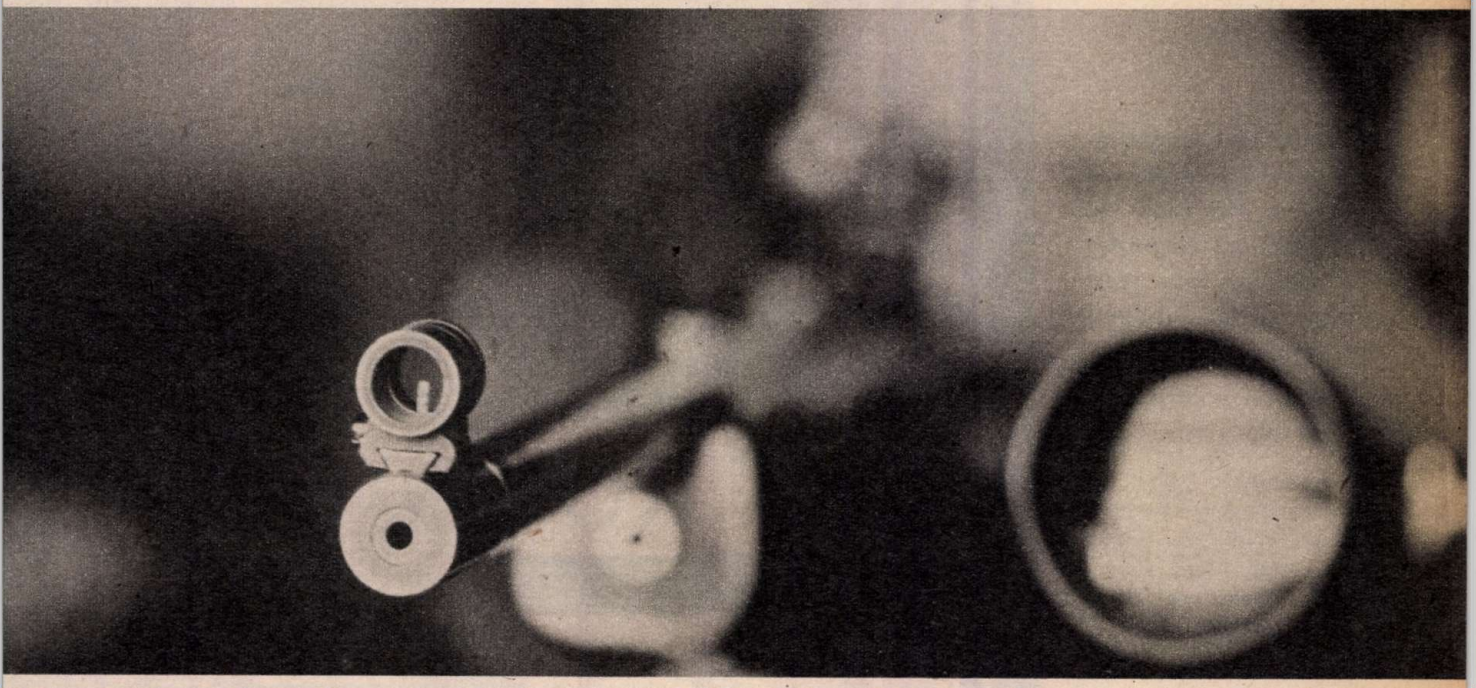

Kisöbű sportpuska, fekvő testhelyzet.
Hammerl László révén
egy olimpiai aranyat, meg egy
olimpiai ezüstöt hozott
a konyhára

Fedezékben dolgoznak a „csatatér"
névtelen közkatonái.
a céltáblák cserélése és
rendszerezése tőlük is
nagyfokú pontosságot igényel

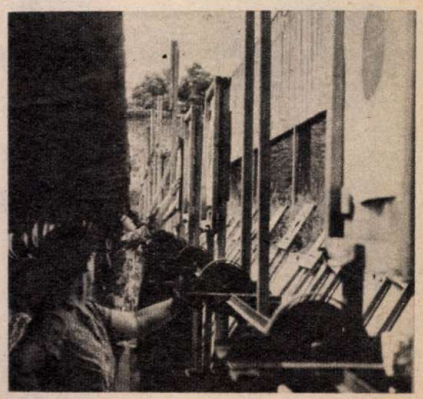

REJTVÉNYEK A FEGYVERES TESTÜLETEKRŐL!

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be. Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni, s azok jók, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: október 10.

A rejtvényeket Heves Ferenc, Horváth Anna (keresztrejtvény), Forrai G. János, Füleki János, Mező István, Porkoláb Csaba és Szitás György készítették.

MILYEN nemzetiségű és melyik fegyvernemnél szolgál a képen látható tiszt?

VÁGD KI és rakd össze helyes sorrendben a képrészeket. Néphadseregünk egyik alakulatának gyakorlatozását fogod látni. Melyik alakulatét?

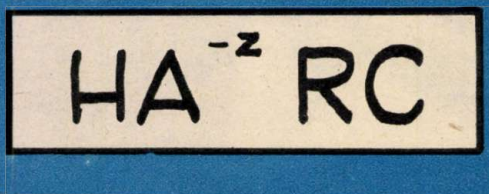

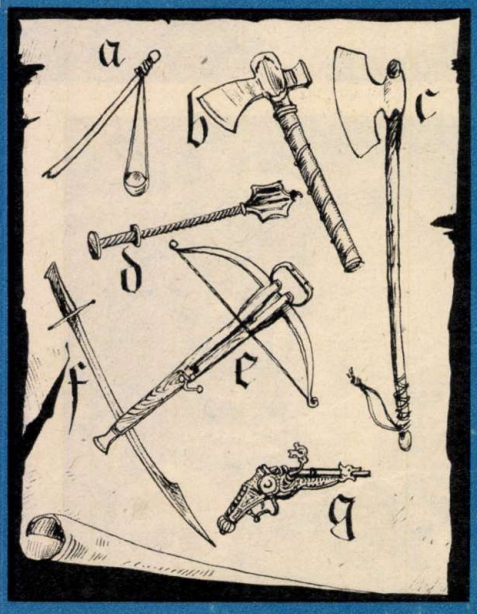

RÉGI FEGYVEREK. Filmen, tv-ben vagy könyvek illusztrációinál biztosan találkoztál már egyikkel-másikkal. Hányat ismersz fel a 7 fegyver közül?

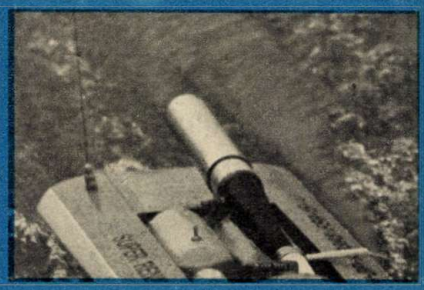

EGY MHSZ versenyen láttuk ezt a valamit. Mi ez?

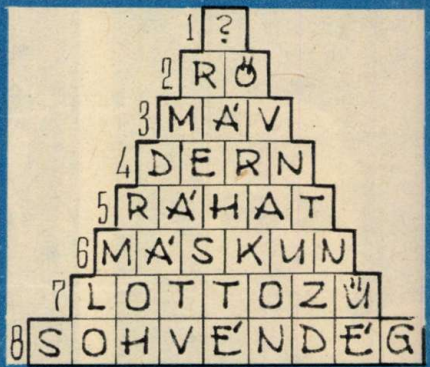

BETŰPIRAMISUNKBAN a fegyveres testületek rövidítéseit kevertük össze. Második sor: ipari. 3. A Pénzügyminisztérium katonája (őr) 4. A Belügyminisztérium dolgozója (őr) 5. Országunkat védi (őr) 6. A dolgozók seregéből áll (őr) 7. Ellensége a tűznek. 8. Katonaság.

TÖPRENGŐ

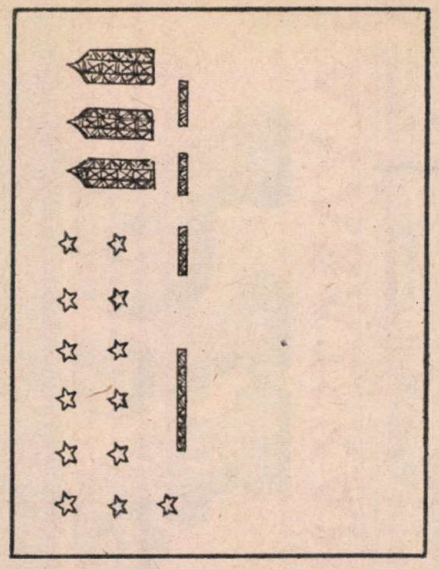

ISMERED a katonai rendfokozatokat? Igen? Próbáld ki magad! A szabóműhelyben varrásra készen állnak a katonai váll-lapok és tartozékaik. Melyik hová kerüljön, ha az a feladat, hogy a rangjelzések alhadnagy, ezredes, százados, főhadnagy, őrnagy, hadnagy, alezredesi rendfokozatokat jelöljenek?

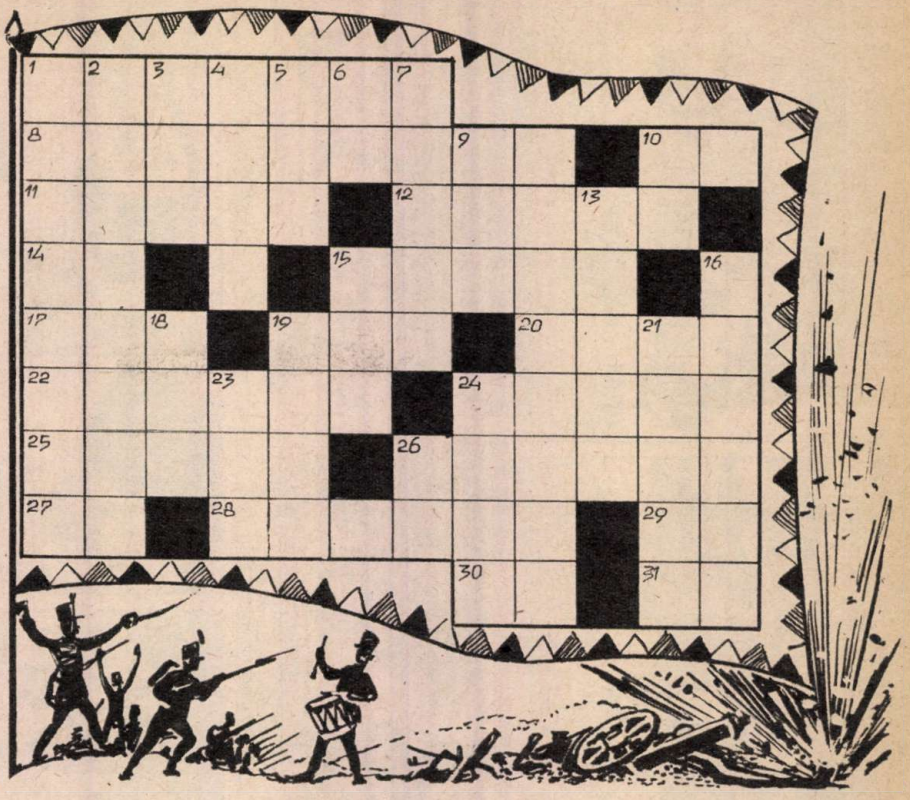

MELYIK VERSBŐL? Arany János egyik verséből idéztünk egy sort ebben a rejtvényben. A költő a szabadságharc kezdetekor írta ezt a költeményt, harcra buzdította benne a szegénylegényeket. (A megfejtéshez: a sakkból jól ismert futó lépése alapján kell előre haladni. A kezdő betű megkeresése könnyű feladat lesz.)

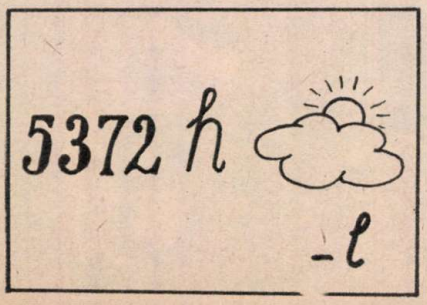

Petőfi Sándor: „A vén zászlótartó" c. versének kezdő sora, amelyben a pákozdi győzelemre utal. Így kezdődik: „Fut Bécs felé . . ." Folytasd a rejtvényben!

VÍZSZINTES: 1. Olasz férfinév. 8. **A vers folytatása.** 10. Téli csapadék. 11. Illatos fűszernövény, magját ízesítésül használják. 12. Puccini egyik operája. 14. Kettősbetű. 15. Rippl . . ., festőművész. 17. Albán pénznem. 19. A Tisza mellékvize. Petőfi is említi egyik költeményében. 20. Magyarul dara. 22. A béke egyik jelképe. 24. „. . . napnak alkonyulatánál . . ." (Petőfi). 25. Férfinév. 26. A tetejére mázol. 27. Toka egynemű betűi. 28. A Szovjetunió marsallja volt (Georgij Konsztantyinovics). 29. Tiltószó. 30. Türelmetlen szócska. 31. Kiejtett betű.

FÜGGŐLEGES: 1. Az ilyen levélhez feladóvevény kell. 2. A torkukon leeresztik. 3. A bór és a litium vegyjele. 4. Női név. 5. Óraszíj része! 6. Tisztelt Cím. 7. A végén csattan. 9. Elektromos töltésű atom. 10. Feltételes kötőszó. 13. Helység Győr-Sopron megyében. 15. Lábával irányítja a labdát. 16. Az ilyen TV egyre nagyobb tért hódít. 18. Dunántúli hegy. 19. Több mint jóbarát. 21. Idegen női név, magyarul Irén. 23. Csak részben olajoz! 24. Nemes gáz. 26. Róka egynemű betűi.

MEGFEJTÉSEK 23. SZ.

KI KORÁN KEL, ARANYAT LEL: 12 kos. PILLANGÓK: 1-es, 4-es. KI INDULHAT: 2. MIKOR KÖTELEZŐ: C. RAKD ÖSSZE: Skoda 1000 MB. HÁZAK: alsó sor jobbról, balról a második. KERESZTREJTVÉNY: Tanulni rendületlenül.

FURCSA SZÁMOK:

$23 \times 96 = 69 \times 32$
$24 \times 84 = 48 \times 42$
$34 \times 86 = 68 \times 43$
$24 \times 63 = 36 \times 42$
$26 \times 93 = 39 \times 62$
$36 \times 84 = 48 \times 63$

Aki nem hiszi, járjon utána!

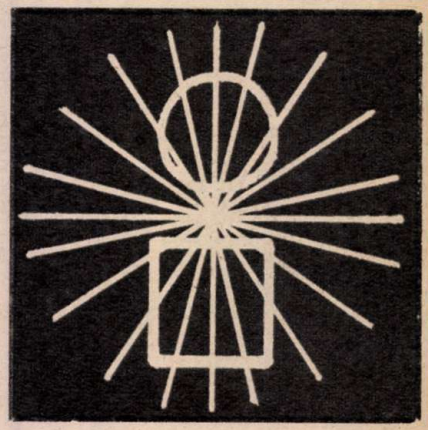

MIND a négyszög, mind a körmértanilag tökéletes. Ennek ellenére torzaknak tűnnek. Miért?

Pif

ÉS A VARÁZSKANNA 1.

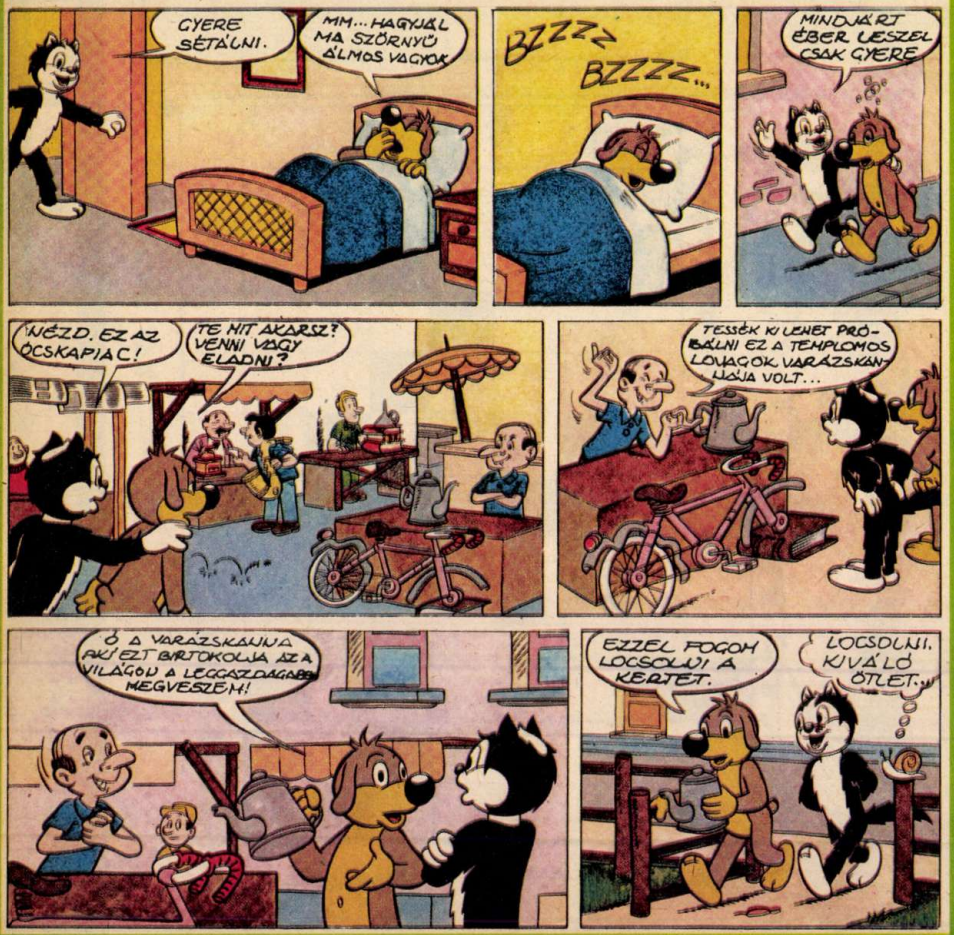

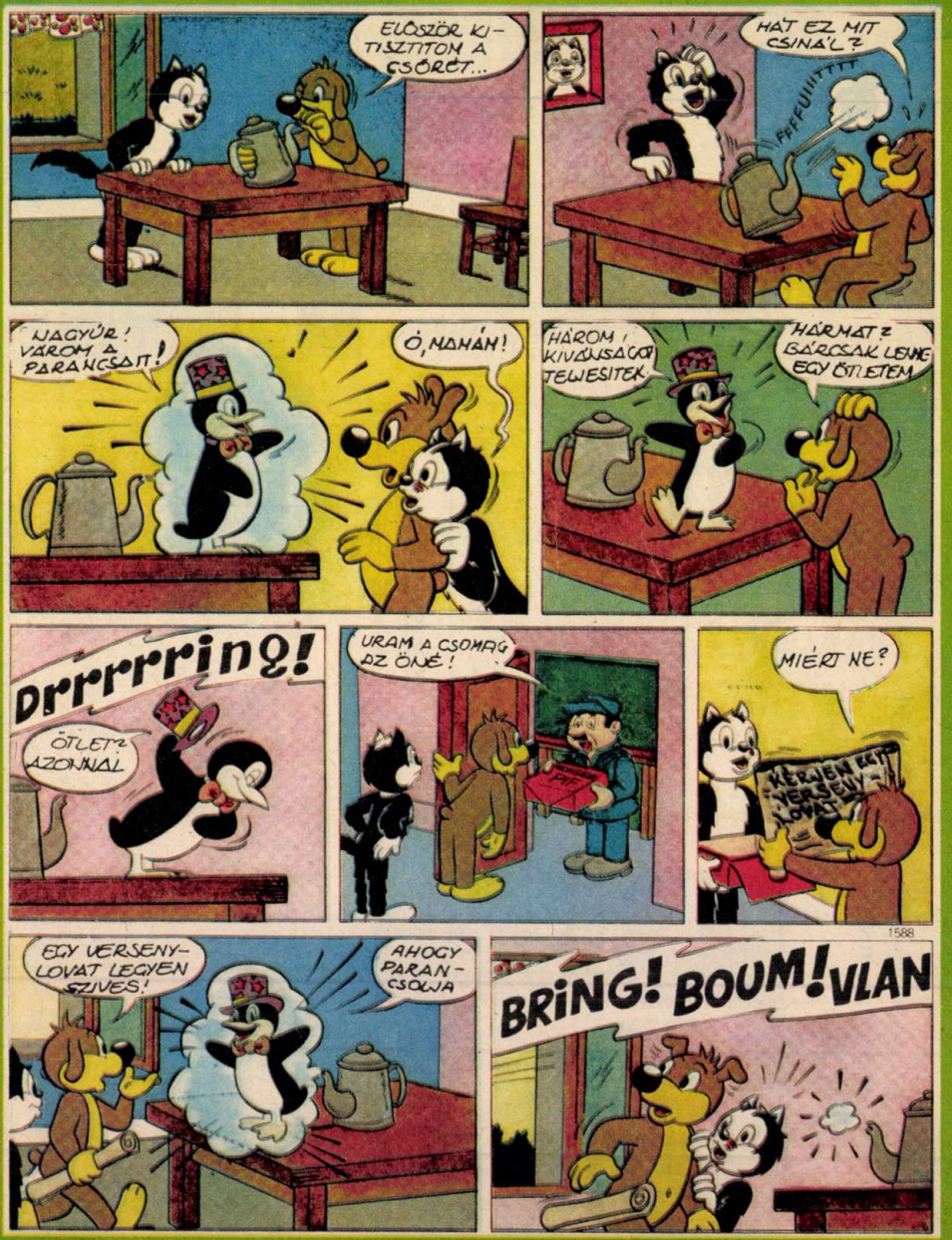

ez is... az is...

JÓL VÁLASZOLTÁL?

A 3—9. oldalon közölt JÁTÉKOS ÚTTÖRŐ-FEJTÖRŐ című rajzos összeállításunk feladatait az fejtette meg jól, aki az alábbi szövegeket választotta ki:

1. Szabályos úttörő-egyenruha. (A rövid és a hosszú nadrág is viselhető.) — 2. Úttörő-melljelvény (A bal zsebben viselendő.) — 3. Úttörő pártoló. — 4. Az őrsvezetőé kék csík, az úttörőtanácstagé három. — 5. Szabályos az, amelyiknek alul van a dobverő gömbje. — 6. Állj! Ide hozzám! Futás. — 7. Jó víz. Bújj el! Hazamentem. — 8. Forrás, erdészház, kilátó. — 9. Szabálytalan a kürt, mert a vékony része lefelé áll. — 10. Rajzászló. — 11. Szabályos a felső és szabálytalan az alsó. — 12. Ezüst színű. — 13. Kiváló Úttörőmunkáért. — 14. Csillebérc. — 15. Az úttörőtűzoltók jelvénye a felső, a vasutasoké az alsó.

ÍGY SZÜLETIK A SZERENCSE

Az utóbbi időben több levélben is felmerült a kérdés: hogyan történik a lap pályázatainak elbírálása, a jutalmak kisorsolása?

Hát valahogy így:

A pályázatot kiíró újságíró, szerkesztő a felhívás megjelenése után szorongva lesi a postát. Szorongása teljességgel érthető, mert két eset lehetséges. 1. három vagy négy levél érkezik be a határidőre. A szerzőnek lyenkor kevés gondja van az elbírálással, viszont szégyenpírban égő arccal járkál a folyosókon. Tudniillik ezzel egyértelműen kiderült, hogy a pályázata csapnivaló volt. 2. szobájában derékig jár a beérkezett pályázatokban. A téma tehát elsőrangú volt, most viszont a feldolgozásba fog beleőrülni. Időnként karikás szemekkel a felszínre bukkan, reszkető kezekkel a hajába túr, és kijelenti, hogy ezt már végképp nem lehet bírni. Nem lehet tudni azonban, hogy dicsekszik-e, vagy csakugyan panaszkodik.

A sorsolás többféleképpen történhet. Felkértünk már úttörőket erre a feladatra, meghívtuk a nyereményeket biztosító szervek képviselőit, de nagyon gyakran mi magunk vállaljuk a sors kezének a szerepét. Bekötött szemmel elhelyezkedik a „kiválasztott", és a feladat fontosságának és ünnepélyességének megfelelően, reszkető kezekkel kihúzza a nyerteseket.

Rendhagyó esetekben — amint ez a képen is látható — a nyeremény önmagát sorsolja ki. Többek között ez a különbség egy papagáj, meg — mondjuk — egy kerékpár között.

Az előbbi olykor megválogathatja a gazdáját...

— R — R

Mit üzen a Pajtás?

PÓS ETELKA, VEZSENY; KOVÁCS GYÖNGYI, MARCALI: a színészeknek és a táncdalénekeseknek nincs idejük „kimerítő" leveleket írni. Kedves ismerős című rovatunkban hétről hétre közlünk sztárfotókat, lapunk hasábjain pedig riportokat.

MEISZTERICS MÁRTA, NAGYSZAKÁCSI: Nagyon érdekes, amit a len szedéséről írtál. Különösen a képezés izgatja a fantáziánkat. Küldj részletes beszámolót erről a munkátokról.

BERECZKI ÁGNES, TURA: Várjuk leveledet, amelyben ne csak csapatod munkatervéről és annak megvalósításáról írj. Rajod és őrsöd munkájáról, személyes élményeidről is szívesen olvasunk.

KIRÁLY MARCELL, BUDAPEST: Lapunk régi számaiból nem tudunk küldeni rajodnak. A Pajtás történetéről, előállításáról és a szerkesztőség dolgozóiról az 1976. december 15-i számunkban írtunk.

KÉPESLAPGYŰJTŐK FIGYELMÉBE: A Képzőművészeti Alap Kiadó Vállalata és a Piért Kereskedelmi Vállalat versenyt hirdetett az ország valamennyi úttörőcsapata részére. Feltételek: a csapat tagjai képes-levelezőlapon számoljanak be csapatuk nyaralásáról és utazásaikról. A csapat létszámához viszonyítva, a legtöbb képeslapot gyűjtő csapatok között értékes díjakat sorsolunk ki. Az összegyűjtött lapokból rendezzetek kiállítást és annak időpontját szeptember 30-ig közöljétek szerkesztőségünkkel. A borítékra írjátok rá: „Képeslapgyűjtési verseny". Az eredményhirdetés októberben lesz.

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: 1137 Budapest
Jászai Mari tér 5.

Telefon: 326-733,
321-541,
321-989.

Postafiók:
1396 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal:
1065 Budapest, Révay u. 16.
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivatalokná l, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft, I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

77.1415 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SOPRONI BÉLA,
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

Fekete Farkas és a bűvös medve 4.

77|26
•XXXII. ÉVF. 1977. OKTÓBER 6. • ÁRA: 2.– Ft.

PAJTÁS

OKTÓBER: MÚZEUMI HÓNAP

FOTÓ: SZALAY BÉLA

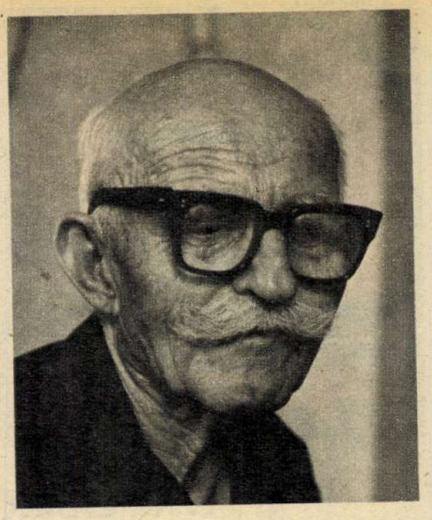

FOGLYOM VOLT

A szolnoki 4581-es számú Killián György Csapat úttörői legendás hírű emberrel kötöttek barátságot. A 90 esztendős Kálmán Laci bácsi a Nagy Októberi Szocialista Forradalom katonája személyesen találkozott Leninnel. 1919-ben itthon vöröskatonaként őrizte Kun Béla páncélvonatát, a felszabadulás első napjaiban pedig rendőrként az új rendet. Életének 10. évtizedében is fegyveres szolgálatot teljesít. Munkásőrként védi a néphatalmat.

Kálmán Laci bácsi. Szobája fala egy dicsőséges életpálya emlékeit őrzi

A galambősz hajú, göndör bajuszú férfi hosszan gyönyörködött az illatos szekfűkben. Aztán a vázába helyezte a virágot és leült a gyerekek közé.

— Azt mesélik, hogy a munkásőrgyakorlatokon 90 évesen is tízeseket lő — törte meg a csendet Varga Jutka, a II. Rákóczi Ferenc őrs tagja.

Az idős ember lőlapokat emelt ki az asztalfiókból.

— Győződjetek meg róla — mondta.

— És azt is hallottuk, hogy Laci bácsi Lenin katonája volt — kíváncsiskodott tovább Kiss Erika, a Timur őrs krónikása.

— Így igaz — felelte Kálmán Laci bácsi és egy újabb bizonyítékot tett a gyerekek elé. A 60 éves fényképen vöröskatona-ruhában ő látható.

— A cár őrizetét bízták rám.

— A cár őrizetét? — ámuldozott Erika.

Laci bácsi elnevette magát.

— 1917-ben a Káma folyón hajóztam, mint hadifogoly matróz. Egyik nap felszökött hozzám a fedélzetre sorstársam, Stég Ignác és a csomagjaikon üldögélő riadt utasokra mutatott. „Kincseiket mentik, kitört a forradalom!" — súgta. Golyóütötte sebem kegyetlenül sajgott, a honvágy is gyötört. Utáltam a háborút, de attól a szótól, hogy forradalom, átforrósodott a szívem. Éreztem, hogy a sok megaláztatásért nekem is van bőven elszámolnivalóm. Alig vártam, hogy megszökhessek Ignáccal. Nagy nehezen eljutottunk a Vörös Hadsereg nemzetközi egységeit szervező parancsnokságához. Felöltöztettek és Jekatyerinburgba irányítottak bennünket. „A cárt kell őriznetek" — mondták. Elhihetitek, hogy mi is meglepődtünk. „Vöröskatonák vagyunk" — húztuk ki magunkat. „A cár pedig a nép foglya" — közölték útbairányítóink. — „Amíg nem ítélkezünk felette, úgy kell vigyáznotok rá, mint a szemetek világára."

— És? Mi történt azután? — kérdezte Erika.

— Elindultunk Jekatyerinburgba, hogy megerősítsük az őrséget. Néha tíz-tizenöt órát is szolgálatban voltunk a bedeszkázott ablakú épület előtt. Róttuk a métereket és keseregtünk, hogy nem vehetünk részt aktívan az urak elleni háborúban. „Az ellenséget kergetve hamarabb eljuthatnánk a magyar határig" — ábrándoztunk Ignáccal. De akkor sem mozdultunk őrhelyünkről, amikor a város utcáin ropogtak a fehérek puskái. Az ellenség is jól tudta, ha II. Miklós kiszabadul, az ő frontjuk erősödik vele, hiszen a cár kérésére külföldről is több segítséget kapnának. A hozzánk küldött ultimátum szerint akasztófa vár ránk, ha sürgősen nem engedjük szabadon foglyunkat. Válasz helyett gerendákkal erősítettük meg az ajtókat és a lőrésekhez álltunk. Ignácot még az ostrom idején sem hagyta el tréfás kedve. „Tudod, csak az a szomorú, hogy a cárért kell meghalnom" — közölte. „Vigasztaljon a tudat, hogy a forradalom parancsát teljesíted. Szavunkat adtuk, ki kell tartanunk!" — feleltem. „És a szerencse nem hagyja magára a forradalom fiait" — dobta el puskáját ugrándozva Ignác. Azt hittem meghibbant. De aztán a kipillantó résen láttam, hogy a fehérek hanyatthomlok menekülnek a térre özönlő lovasok elől.

Kálmán bácsi újra matatni kezdett a fiókban. Az iratok közül frissen kivágott újságcikket emelt ki.

— A zánkai veterántalálkozón bemutatták az úttörőknek az én kedves barátomat, a nyolcvanesztendős Nagy Jenőt is. Ő volt az, aki orosz gárdistái élén hajdan kiszabadított a kutyaszorítóból.

— A cárral mi történt? — kérdezte Jutka.

— Átadtuk a nép bíróságának. Mi pedig elindultunk, hogy csatlakozzunk a törzshöz. Igen ám, de útközben többször is feltartóztattak bennünket a kozákok. Félelmetes lovasok voltak, hiszen őket már kicsi korukban lóra ültetik. De minket sem kellett félteni. Az egyik alkalommal bábukat öltöztettünk fel katonának, s amíg a túlerőben levő kozákok a ló hátára kötözött „menekülőket" követték, mi szépen átsétáltunk a frontvonalon, a mieinkhez. 1918 végén jöttem haza Magyarországra. Lenin is megjelent az internacionalisták búcsúztatásán. „Az utókor hálás lesz nektek azért, amit tettetek" — mondta. Kézszorításának melegét még most is kezemen érzem.

A csend tiszteletté változott a szobában. A gyerekek szótlanul, de nagy-nagy szeretettel nézték Laci bácsit, akinek mellén a sok-sok kitüntetés között ott tündöklik a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának harci érdemérme is.

Faragó György
Fotó: Gámán Gábor

A CĀR!

AZ ELSŐ ÖSSZEJÖVETEL...
LÁNYOK, FIÚK FOCIMECCS!
Pálfalvi Vali sportfelelős
Mag Attila tűzmester
Somodi Judit krónikás
Tóth Ildi egészségőr
ELSZÍVJUK A BÉKEPIPÁT.
KÖTSZERÜNK MÁR VAN.
MINDJÁRT JÓL BEFŰTÖK NEKIK!
Döme Kati „külügy-mininter"
Urbán Zoli szakács
Juhász Béla mókamester
CSAK LEGYEN AKI MEGEGYE!
RESZKESSETEK BOTFÜLŰEK!
MÓKA
TRÉFA
EGYELŐRE ÜRES A KASSZA.
Szegedi Feri kincstárnok
Jávor Zsuzsa nótafa

A

SZÖCSKE

ŐRS BEMUTATKOZIK

Pátyon, a tenyérnyi Pest megyei községben tanúi voltunk egy őrs, a Szöcske őrs megszületésének. Elhatároztuk, hogy hónapról-hónapra nyomon követjük életüket, részesei leszünk élményeiknek. Beszámolunk hétköznapjaikról és ünnepeikről, tetteikről, gondolataikról. Választásunknak semmilyen különleges apropója nem volt, ami velük megtörténik mindenütt megeshet . . .

SZÖVEG: BŐCS FERENC, KÉP: SZALAY BÉLA, RAJZ: GÖRÖG JÚLIA

Százhuszonnyolc évvel ezelőtt, 1849. október 6-án
tizenhárom honvédtábornokot végeztetett ki Aradon
a zsarnok Habsburg császár.
Ők meghaltak, de amiért harcoltak: a szabadság ma is él.
Emléküket kegyelettel őrizzük mi, késői unokák.

Nem! Nem és nem! – határoztam el magamban. – Nem érdemes vesződni velük!

Kis szobámra lassan szürke fátyolt borított a lopakodó est. Oly egyedül éreztem magam, mint... Milyen hasonlatot is mondhatnék? Magányos fa a végtelen pusztaságban? Áh! Nagy szavak!

Van ugyan velem valaki... Egy könyv... az asztalomon. Furcsa ugye, hogy „valakinek" nevezem a könyvet? Címbetűit lassan elnyeli a szürkület. Én azonban így is el tudom olvasni: „A vörössipkás tábornok". Nagyon megszerettem őt úgy, ahogy egy gyerek megszerethet egy felnőttet. Amikor az imént azt mondtam, hogy ez a könyv számomra „valaki", akkor én őrá gondoltam, a lengő szakállú férfira, a bátor katonára: Damjanich Jánosra.

Apu adta év elején ezt a könyvet, amikor megtudta, hogy őrsvezető lettem. „Laci fiam – mondta –, nagy dolog ám az, ha valakit vezetővé választanak. Nagy dolog, de nehéz. Szörnyű sok vesződséggel jár! Tudom magamról, hiszen én is irányítok egy kis közösséget. Amikor brigádvezetővé választottak, valaki a kezembe nyomta. „Tanulj tőle – mondta. – Tudott bánni a katonáival." Olvasd el minél hamarabb. Jó az, ha van útravaló."

Mennyire boldog voltam akkor! Azt mondtam a srácoknak: meglátjátok, csodákat csinálunk. Még a nyolcadikosok is felnéznek ránk. Mosolyogtak rajtam. Én akkor még azt hittem, hogy velem együtt örülnek. Egymás után mondtam nekik a jobbnál jobb javaslatokat: legyen az őrsünk neve: Vörössipkás őrs! Jó? Játsszuk le Damjanich győztes szolnoki csatáját. Meg aztán... Torkomon akadt a szó. Egyikük ugyanis nagyot ásított és viccesen jegyezte meg: „Mindig csak csatázunk, de sohasem focizunk?!"

Hát érdemes az ilyenekkel vesződni? Apu megvigasztalt és azt mondta: „Laci fiam, akit vezetővé választottak, nem futamodik meg a legelső nehézség elől!"

Nyeltem egy keserűt és kezdtem mindent elölről. Az érdekesség kedvéért legközelebb riadóláncal hívtam össze a fiúkat. Szorongva vártam a vén tölgy alatt, lesve órám másodperc mutatóját: vajon mikor fut be az első érkező, mire én lelkendezve kiálthatom: hurrá, világrekord! De... fél óra múltán baktatva jött az egyikük, arcán huncutkás mosoly futott végig: „Úgy látszik, berozsdásodott a hajdan fényes riadóláncunk!"

Hát érdemes az ilyenekkel vesződni? Nem! Nem és nem! Egy határozott mozdulattal tollat, papírt kotortam elő az asztalfiókból, hogy megírjam: lemondok őrsvezetői tisztségemről. Már kattintanám a villanykapcsolót, amikor is...

Valaki kezemre tette vaskos tenyerét.

Elakadt bennem a lélegzet.

Föltekintettem.

Ő állt előttem! A lengőszakállú férfi.

– Szóval: így állunk! – nézett rám összevont, haragos tekintettel. – Nem! Erről szó sem lehet! Az én seregemből senki sem futamodhat meg. Különösen egy vörössipkás nem!

Reszketni kezdtem a félelemtől.

– Ki maga? Hogy került ide?

– Ne mondd, hogy nem ismersz! – s keményen a szemem közé nézett. – Egy fél délután néztünk egymással farkasszemet. Te itt, az asztal mellett... s én pedig a könyv címlapján.

Úgy égett az arcom, mintha tűz pirította volna. Legszívesebben kifutottam volna a szobámból, mint a gyáva mezei nyúl. Keményen nézett rám azzal a két bogárfekete szemével, mintha... Emlékszem, egyszer matekórán figyelmetlen voltam. Felszólított a tanár néni és én azt sem tudtam, hogy mit kérdezett tőlem. Óriási bunkó lett a figyelmetlenség ára. Délután, amikor beléptem a csapatotthonba, a szemközti falról ugyanígy pillantott rám. Az csak az arcképe volt, én azonban még a hangját is hallani véltem: „Szégyelld magad! Aki a Damjanich János úttörőcsapat tagja, az az én katonám. Nem tűröm a fegyelmezetlenséget! Megértetted?"

Álltam hát most is lesütött szempillákkal, mint aki bűnös útra tévedt.

A körülölelő csend félelmetes volt.

Nagysokára szólalt csak meg. De már nem volt olyan haragvó a szava.

– Tudod... annak idején volt nekem egy olyasfajta gyerekkatonám, mint amilyen te vagy. Ilyen suttyó legénye lehetett. Dob volt a nyakában, s ha füttyentettem neki... Éppen itt Szolnoknál, a csata előtti percekben mondtam neki: Te fiú, hallod-e! Ide állsz az útra, és úgy vered azt a dobot, hogy a magasságos ég is beleremegjen. Nem tágítasz ám egy tapodtat sem, bármennyire is süvít a füled mellett a golyó. Mert, ha egy lépést is hátrálsz, akkor elvész a csata. És a fiú csak állt, állt, a két kezében úgy járt a dobverő, mint a motolla. Pedig az ellenség golyója záporozott, még a Napot se láttuk tőle. Egyik öreg vörössipkásban is felülkerekedett a félsz, és már-már hátraszegte a tekintetét. És akkor így kiáltottam rá: „Látod ott azt a doboló gyereket? Dacolva áll, mint a sebezhetetlen tölgy. Te... te meglett létedre megfutamodnál? Elvörösödött és ment tovább előre. A történészek ezt biztosan nem írták meg, én azonban szentül hiszem, hogy a kisdobos fiú bátorsága nélkül nem nyertük volna meg Szolnoknál a csatát 1849. március 5-én.

Mikor elhallgatott, felemeltem a tekintetem. Úgy éreztem, hogy bennem is pezsdülni kezd a vér. Mintha dobszót hallanék.

– Óh, igen... – böktem ki erőltetett bátorsággal. – ... a harc az más. A csatában én is... szóval: én is...

– Csata az is, amit te csinálsz, fiam – vágott a szavamba –, csak neked nem Karger császári tábornok ellen kell horcolnod. Neked egynéhány gyerek közömbössége, nemtörődömsége az ellenfeled. Gyürkőzz neki! Kelj birokra velük. Nem lesz könnyű munkád. Látok benned annyi erőt, kitartást, hogy győztesként kerülj ki ebből a küzdelemből.

– Olvastam, hogy önt nagyon szerették a katonái – néztem rá most már félelem nélkül. – Különösen a harmadik és a kilencedik vörössipkás zászlóalj legénysége. Azt írja ez a könyv, hogy ... „a parancsait tűzön-vízen át teljesítették. Éljen Damjanich! Éljen a haza! – kiáltással ajkukon még a poklok kapuit is megrohamozták volna". Nagyon kérem, árulja el nekem: mi volt ennek a titka?

Vállamra tette a kezét.

– Nagyon egyszerű. A titok voltaképpen nem is volt titok. – kezdte magyarázni. – Én a katonáim között...

Ebben a pillanatban nyikordult az ajtó.

A VÖRÖSSIPKÁS TÁBORNOK

– Hát te még ébren vagy? Késő van már, Laci fiam.

– Igen apu – feleltem röstelkedve. – Nem fekhettem le, mert vendégem van. Látod...

– Vendéged? – felkattintotta a villany kapcsolóját és álmélkodva mért végig. – Szamárságot beszélsz. Talán biz egy kicsit elbóbiskoltál?

Megdörzsöltem a szemem, s tétován jártattam körbe a tekintetem. Nincs sehol! Hová tünhetett? Valóban csak álom lehetett?

Apu odajött hozzám és a vállamra tette a kezét.

– Gondolkoztam én is ma, hogy mit lehetne tenned – mondta és maga elé nézett. Töprengés ült az arcán. – Sőt, munka után a brigádtagokkal is beszélgettem rólad. Azt mondták: jó lenne, ha összejönnénk. Beszélgetnénk egy kicsit. Nemcsak veled, hanem a többi gyerekkel is. Az egész őrssel. Együtt biztosan kisüthetnénk valamit, ami mindegyikünknek jó lenne. No, de most már feküdj le. Jó éjszakát Laci fiam!

Megvetettem az ágyamat és fölhúztam a pizsamámat. De nem tudtam megnyugodni. Vajon mit is akart mondani az álom vendég, Damjanich tábornok? Kezembe vettem a könyvet, belelapoztam. Betük, sorok, oldalak suhantak el a szemem előtt. Egyszerre csak az egyik oldalon megálltam. Olvasni kezdtem: „Mindennapos eset volt nála, az, hogy az éjszakát együtt töltötte katonáival a tábortüzeknél, a felelősségteljes előőrsi szolgálatban. Egyszer egy kecskeméti parasztember kereste reggel négy óra tájban a szállásán, hogy hírt vigyen neki Jellasics Kecsekemétre való betöréséről. A tábornokot azonban nem találta ott. Kereste mindenfelé, míg végre ráakadt az előőrsök között. Feje alatt egy porció széna volt a párna."

Becsuktam a könyvet. Elgondolkoztam. Hát igen! Ezért szerették őt a katonák.

FÜLEKI JÁNOS

A BEVÉTEL A RAJÉ

Hóha!

A lovak megálltak. A stráfkocsi magasított deszkaoldala mögül kócos gyerekfejek tűntek elő. Harminchárom torokból szinte egyszerre tört fel a kiáltás:

— Megjöttünk, Gizi néni!

A 26 holdas paradicsomtáblán dolgozó Gál Pálné, a jászalsószentgyörgyi Petőfi Tsz szocialista kertészbrigádjának és az 1695-ös számú Kossuth Lajos Csapat Lenin rajának összekötője ölelésre tárta karjait.

— Nagyon kell a segítség. Vártunk már benneteket — mondta.

A brigád nyugdíjas tagja, Kiss Lászlóné ugyancsak abbahagyta a munkát. Szeretettel borzolta végig a

Senkit se tévesszen meg, hogy a segítséget ölben kell leemelni az autóról!

Tízet a kosárba, egyet a gyomorba... Finom a paradicsom!

Még forrón sütött a Nap. A paradicsom piroslott, a kisdobos bőre barnult.

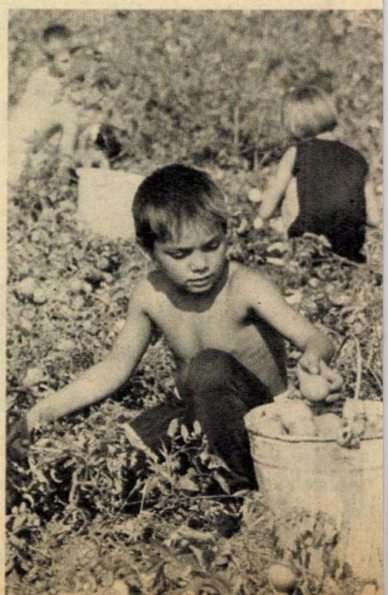

mellette álló cigányfiú haját.

— Tegnap Balázs Béluska volt a nap hőse. Háromszor annyi vödör paradicsomot szüretelt le, mint a legjobbak.

— Akkor ma ő lesz a versenytársam — szólalt meg a nevetős szemű Tóth Tünde.

— A tegnapi 73 láda mellé ma százat szedünk tele — erősítette meg barátnője szavait Zatkó Jutka.

— Addik innen el nem megyünk, amíg száz ládát tele nem szedünk — harsogta a gyerekkórus.

Gál Pálné, miután megtapsolta a lelkes társaságot, brigádtársai felé fordult:

— De jó lenne, ha most itt volnának azok, akik ellenezték, hogy a másodikos gyerekek a paradicsomba jöjjenek. Néhányan azonban gyorsan zöld utat mutattak, amikor eléjük tettem a rajnaplót. „Az úttörőket követjük, akik minden őszszel tíz napot dolgoznak a tsz-ben. Szeretnénk megmenteni minden szem termést, gyümölcsöt" — írták a kisdobosok.

Marton Lászlóné rajvezető így folytatta:

— Az adott szó a gyerekeket és a felnőtteket is kötelezi. Közösen határozták el, hogy segítik egymást. S az is, hogy a tegnapi kereset a brigádé, a mai a rajé lesz.

— Tehát a kisdobosok járnak jobban. Hiszen ma száz láda a terv — szólt közbe Simon Károlyné, az iskolaotthon tanítónője.

— A bevételből a rajkincstárat gyarapítjuk. A 25 láda paradicsom árán pedig vendégül látjuk a brigád tagjait. Megköszönjük nekik, hogy törődnek velünk. Szerintem alig van arra példa, hogy egy szocialista brigád az első osztálytól a nyolcadikig, vagyis a gyerekek pályaválasztásáig patronálja a kisdobosokat és úttörőket, mint nálunk.

— A paradicsomban töltött két napot én mindenesetre a forradalmi tettek naplójába jegyeztetem fel — mondta Simon Károlyné.

F. Gy.
Fotó: Gámán Gábor

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

VETÉLKEDŐ AZ ERDŐBEN

A csehszlovák úttörők természettudományi vetélkedőjén a helyszínen határozzák meg az egyes növények fajtáit.

TŰZFALFESTÉS

Budapest épülő-szépülő, pezsgő belső kerületeiben a régebben sivár tűzfalak is kivirulnak. Reklámokat, hirdetéseket festenek rájuk hatalmas állványokon a tűzfalfestők.

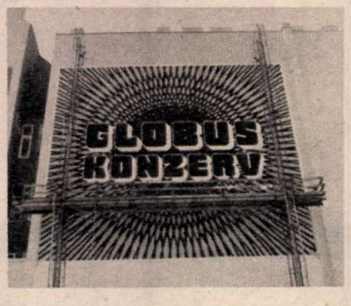

KIVÁLÓ HATÁRŐRÖK

A Pécsi Tanárképző Főiskola Alkotmány úti gyakorló iskolájának úttörőcsapatában húsz évvel ezelőtt alakították meg a honvédelmi szakkört, amely az ellenforradalmárokkal szembeni harcban hősi halált halt határőr, Ötvös Tibor nevét vette fel. Azóta az évfordulón minden évben a határőrökkel közösen emlékeznek meg Ötvös Tibor haláláról. Felvették a kapcsolatot szüleivel is, akikkel többször találkoztak. Évente harci játékot rendeznek, amelyen a szakasz tagjain kívül még több száz úttörő vesz részt. A BM Határőrség országos parancsnoka a közelmúltban Kiváló Határőr jelvénnyel és oklevéllel tüntette ki az „Ötvös Tibor" Úttörő Ifjú Gárda Határőrszakaszt. A képen: Kászonyi István alezredes átadja a kitüntetést.

ÚTTÖRŐZENEKAR

Szép és gazdag szünidőt töltöttek együtt a balmazújvárosi úttörőzenekar tagjai. Nyáron a Balatoni Úttörőváros külföldi táborozóinak játszottak, és a debreceni virágkarneválon szerepeltek. (A felvétel is akkor készült.) Jelenleg a Nagy Október 60. évfordulójára készülnek, s már a kulturális szemlén való szereplésre is gondolnak.

BÉLYEGEK TERVEZŐJE

Bélyeggyűjtő olvasóink bizonyára sok olyan bélyeget őriznek, amelyeknek alkotója Vertel József. A Magyar Posta 1949-ben bízta meg először bélyegtervezéssel: a Lánchíd újjáépítéséről készített sorozatot. A grafikusművész az Egyesült Nemzetek Szervezete legutóbbi bélyegpályázatán egy első és egy harmadik díjat nyert munkájával.

ÚJ VILÁG SZÜLETETT

1

60 évvel ezelőtt létrejött a világ első proletárdiktatúrája. A munkás és parasztforradalom, amelynek szükségességét a bolsevikok mindig hangoztatták – megvalósult. Új szakasz kezdődött Oroszország történetében, megszűnt a kizsákmányolók uralma. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmével, amelynek vezére Lenin volt, elkezdődött a világtörténelem új korszaka – a kapitalizmusból a kommunizmusba való átmenet időszaka. Ettől a naptól kezdve a világ két táborra szakadt: szocializmusra és kapitalizmusra. A 60 év alatt a mi táborunk, a szocializmus egyre nagyobb és erősebb lett.

A XX. század elejére a cári Oroszországban is kialakult az imperializmus. A hazai és külföldi nagytőkések mellett a feudalista cári rendszer is nyomorgatta a népet. A munkások tízezrével pusztultak el az éhínség és a betegségek következtében. Sehol a világon nem volt enynyire rossz a proletariátus helyzete. 1904-ben az oroszok és a japánok között háború robbant ki. Az emberek tízezreit hurcolták a frontra. Az egyébként is elkeseredett tömeg rossz hangulatát fokozta az is, amikor kiderült, hogy a rosszul felszerelt csapatok a gyenge katonai vezetéssel egyre több vereséget szenvedtek.

Pétervár munkásai a cárhoz fordultak: vessen véget a háborúnak. „Betelt a pohár — írták. — Jobb meghalnunk, minthogy tovább tűrjük a szenvedést."

A cári rendszer vezetői megrémültek. Gyorsan intézkedtek. Gapon pópa békés felvonulásra kérte a hívőket. 1905. január 9-én hatalmas tömegben, fegyvertelenül, egyházi énekeket énekelve vonult a nép a Téli Palota elé. Itt alázatosan kérték a cárt: fejezze be a háborút. A cár válasza: sortűz a tömegre. Ezer halott, ötezer sebesült jelezte Gapon pópa árulását — a cár feleletét. Ez a vasárnap, a „véres vasárnap", vált az 1905-ös, egész országra kiterjedő forradalmak nyitányává. A pétervári munkások jelszavától visszhangzott az ország: „Szabadság vagy halál!"

A forradalom élére a bolsevikok és Lenin állt. Szervezték, tanították a munkásságot. A cár előbb ígéretekkel, majd a franciáktól kapott katonai segítséggel próbálta a népet megtörni. Békét kötött a japánokkal, hogy hadseregét is a munkások ellen fordíthassa.

1905 októberében általános politikai sztrájk tört ki. Megalakultak a szovjetek, s a dolgozók képviselői a cári hivatalnokok nélkül kezükbe vették az ország irányítását.

Decemberben fegyveres felkelésre került sor Moszkvában. A túlerőben levő cári csapatok ellen 9 napig tartották magukat a barikádok harcosai. Kegyetlen megtorlás volt a válasz. Tízezreket végeztek ki vagy vetettek börtönbe. Az orosz munkásság első nagy forradalma ezzel az eseménnyel zárult.

Forrai G. János

Jellegzetes kép a cári Oroszországból. Asszonyok hajót vontatnak a Volgán

Barrikádok Moszkvában, az Arbaton (1905)

SZÓMAGYARÁZAT

Bolsevik = a többség szó oroszul — bolsinsztvo

Mensevik = mensisztvo — kisebbség

Iszkra = Szikra nevű újság. Jelmondata: Szikrából lobban a láng.

Szovjet = magyarul — tanács

Eszer = SZ R rövidítés egybeolvasva. A rövidítés a „szociálforradalmárok" csoportját jelölte

Téli Palota = II. Miklós cár szentpétervári palotája

Putyilov gyár = nagy munkássztrájkok színhelye

Gapon pópa = A cári titkosrendőrség megbízottja. Egyházi befolyását kihasználva, szervezte a munkások békés tüntetését, amely végül a véres vasárnapot eredményezte.

Emigráció = Politikai okból történő kivándorlás

Imperializmus = A kapitalizmus utolsó szakasza a XIX. század végén, XX. század elején. Hódító, gyarmatosító külpolitika, háborús törekvések jellemzik.

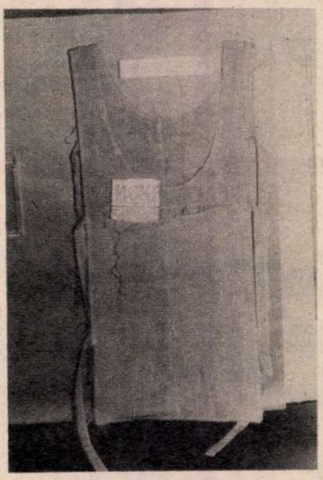

Ebben a mellényben vitték át a határon az ISZKRA példányait

A FORRADALOM ESEMÉNY-NAPTÁRA

1900–1903. Gazdasági válság az egész világon: Oroszországban a legjelentősebb formában.

1900. Lenin háromévi száműzetés után emigrációba vonul.

1900 XII. 11-én Münchenben megjelenik az Iszkra legelső száma.

1903. VII. 17. Az Oroszországi Szociáldemokrata Munkáspárt II. Kongresszusa. Kialakul a bolsevikok és a mensevikek csoportja.

1904. I. 27. Kitör az orosz–japán háború.

1905. I. 9. Véres vasárnap Péterváron. Az 1905-ös forradalom kezdete.

1905. I. 10–18. Általános sztrájkok Oroszország nagyvárosaiban.

1905. IV. 12–15. Az Oroszországi Szociáldemokrata Munkáspárt III. Kongresszusa Londonban. A mensevikek nem vesznek részt.

1905. VI. Felkelés a Patyomkin cirkálón.

1905. VIII. A cár békét köt Japánnal.

1905. X. 6. Általános sztrájk Moszkvában. Matrózfelkelések Kronstadtban, Szevasztopolban, Vlagyivosztokban.

1905. XI. Lenin visszatér az emigrációból.

1905. XI. 22. A Moszkvai Szovjet I. ülése.

1905. XII. 10. A moszkvai fegyveres felkelés kezdete.

A pétervári véres vasárnap

A Patyomkin páncélos legénysége partra száll a konstanzai kikötőben (1905 június)

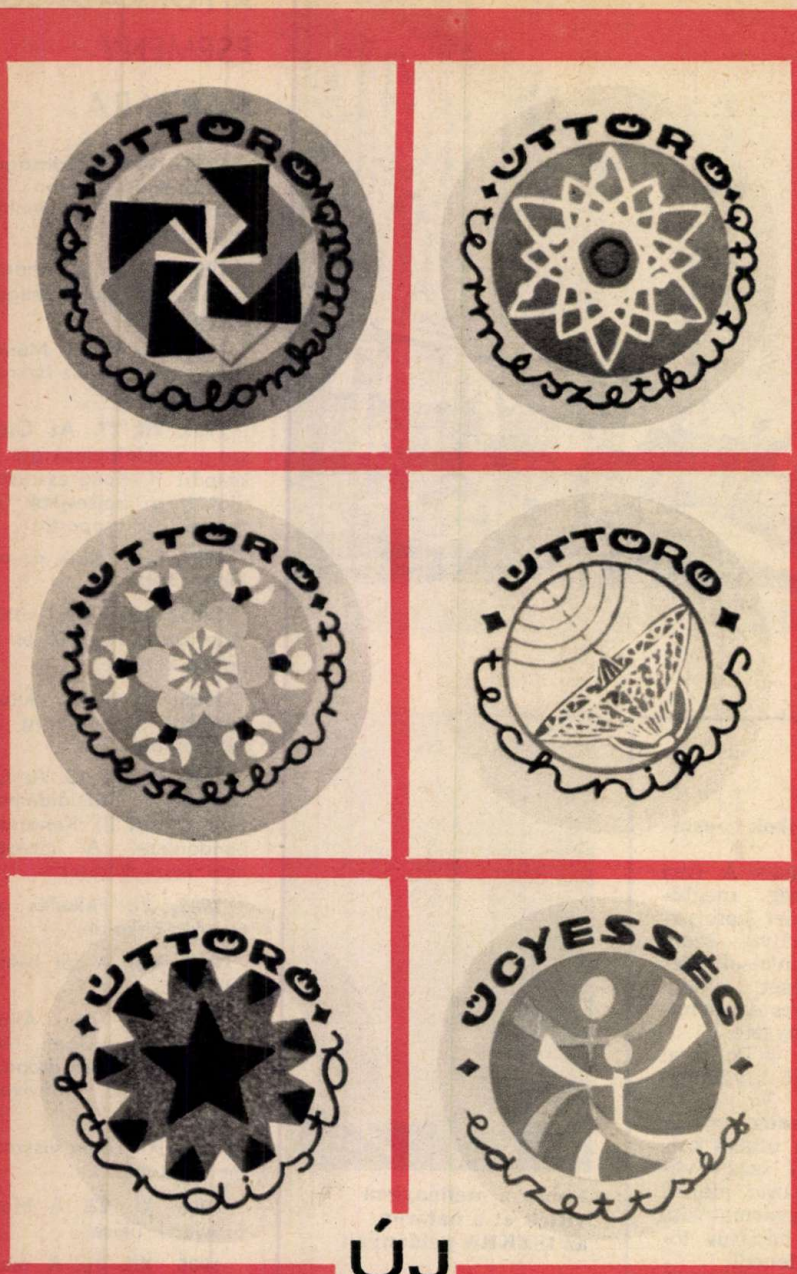

ÚJ szakpróbák

Az eddigi sokfelé szerteágazó szakpróbákat ebben az úttörőévben az országos tanács hatféle ágazatban hirdeti meg:

SZAKPRÓBÁK RENDSZERE:

1. „Úttörő társadalomkutató" szakpróba (történelem, honismeret, földrajz, néprajz, anyanyelv, idegen nyelv stb.). 2. „Úttörő természetkutató" szakpróba (matematika, kémia, fizika, csillagászat, biológia, környezetvédelem, űrkutatás...). 3. „Úttörő művészetbarát" szakpróba (néptánc, báb, ének, zene, népművészet, képzőművészet, előadóművészet, irodalom, könyvbarát stb.). 4. „Úttörő technikus" szakpróba (repülő-, hajó-, rakéta-, autó-, vasútmodellezés, fotós, filmes, elektrotechnikus, híradástechnikus, motorszerelő, játékkészítő, ezermester stb.). 5. „Úttörőgárdista" szakpróba (határőr, munkásőr, honvéd, közlekedésrendész, tűzoltó stb.). 6. „Ügyesség, bátorság, edzettség" szakpróba (atlétika, labdarúgás, kézilabda, sakk, úszás, túravezetés, táborvezetés, hegymászás stb.).

A szakpróbával kapcsolatos tudnivalókat az 1977—78. évi Úttörőzsebkönyvben találhatod meg.

A BRIGÁDVEZETŐ

Arcára fényes csíkokat rajzol az izzadtság. Szeszélyes vonalakat húz szeme alá, girbe-gurba ábrákat von szája szögletébe. Le sem törli. Ő már tudja, amit mi most tanulgatunk, az izzó, perzselő levegőben ez a mozdulat feleslegessé vált.

Marton Lajos harmincegy éves. Magas, csodálkozóan kék szemű, kék-piros munkaruhájában úgy mozog, mintha ünneplő öltönyében járna.

Két éve dolgozik a Dunai Vasműben. Két esztendeje ismerkedik a várossal, mely váratlanul otthona és munkaadója lett. 1975. október 5-én lépte át először a gyár kapuját. Ez a lépés — melyet egy kis szorongással, izgalommal tett meg — mindent megváltoztatott eddigi életében. Sosem dolgozott még gyárban. Nem ismerte a brigád összetartó erejét, csak azt tudta: valami újat kezd, valami sosem ismert dologgal próbálkozik.

Sikerült. A tizenhárom tagú Kerpely Antal szocialista brigád befogadta. A Hideghengermű hőkezelő üzemében gyorsan megismerték, hamarosan brigádvezetővé választották.

Ma már ő irányítja azokat, akik az első napokban segítették, akiktől tanácsot kapott, akiknél választ keresett, s talált kérdéseire.

Mint ahogy az eltelt két esztendő minden napjára szívesen emlékszik vissza, mosolyogva mesél arról is, hogyan lett az egykori kezdő munkásból brigádvezető.

— A társaim jól ismertek már. Tudták, hogy könnyen beilleszkedem, tudok alkalmazkodni a többiekhez. Jól ismerem az embereket is, tulajdonságaikat számon tartom. Nem szégyellem, ha valamit nem tudok, és mindig meghallgatom a nálam tapasztaltabb emberek véleményét. Amikor megválasztottak — ezt mondták el rólam.

— Milyen a brigádja?

— Jó. Minden szempontból az. 1968-ban alakult meg, s azóta minden versenyben kiváló ered-

ményt értünk el. Magasra emeltük a mércét. Idén azzal indítottunk: az ezüstérmet mindenképpen megszerezzük. Nem csak a munka fog össze bennünket. Szilárd a barátságunk is. Sokat beszélgetünk, még többet vitatkozunk, s menet közben mindig figyelünk egymásra. Tudjuk: mindenkire lehet számítani. Van, akit nehezebben lehet megmozgatni, kevésbé érdeklődik, ám egy-két biztató, figyelmet felkeltő mondattal közénk lehet állítani. Ez nagyon fontos. Én tudom, milyen típusú emberekkel dolgozom, s nyert ügyem van. Az idősebbek például mindenben helytállnak. A középkorúakat nehezebb elcsalogatni egy közös rendezvényre. Általában kiskertjükkel foglalkoznak, gyerekeikkel töltik szabad idejüket. A fiatalabbak táncolni szeretnek. De ha ügyesen állítjuk össze programjainkat — mindenki megtalálhatja azt, ami kedvére való.

— Észreveszi, ha valakinek bánata, öröme van?

— Mindent megosztunk egymással. Van, aki házat épít. Ilyenkor a brigád segít. A családi ünnepekről sem felejtkezünk el. A névnapokat együtt töltjük. Ha valaki azzal fordul hozzánk, hogy családi gondjai vannak, azonnal segítünk.

— Van-e mindenkinek megbízatása?

— Miután sok minden érdekel bennünket, „kiosztottuk" ki miért felelős? Én például a kulturális programokat szervezem. A másik társam sporttal foglalkozik. Ő szervezi meg a sakkbajnokságokat és a kispályás focimérkőzéseket. Van újságfelelősünk is, aki a Kossuth-kiadványokat is figyelemmel kíséri. A nők a vöröskeresztes újságokat osztják szét.

— Hogyan mozgósítja a brigádot?

— Amolyan úttörő-riadólánccal. Dunaújvárost gyorsan végig lehet járni. Mindenkihez becsöngetek, s félóra alatt együtt is vagyunk.

Dobozy Zsuzsa
Fotó: Wagner Margit

ELŐRE PILLANTÓ TÜKÖR

A felnőtteknek bezzeg könnyű! — sóhajtasz gyakran, amikor soknak érzed a tananyag, az iskolai fegyelem, vagy a szülői intelmek súlyát. A különös csak az, hogy a felnőttek szájából legalább ennyiszer elhangzik a sóhaj: de jó volna még egyszer gyereknek lenni!
Úgy látszik — felnőnek a gondok is.
Az élet a munkán alapszik, a munka pedig gondokkal jár. Korhatár nélkül. Ezek néhány lehetséges megoldását mutatjuk be sorozatunkban. Bízunk benne, hogy a példák a te munkádat is segíteni fogják!

VOLT EGYSZER EGY CSALÁD

SZÖVEG: VASVÁRI FERENC
RAJZ: ENDRŐDI ISTVÁN

5

A Patyomkin legendája

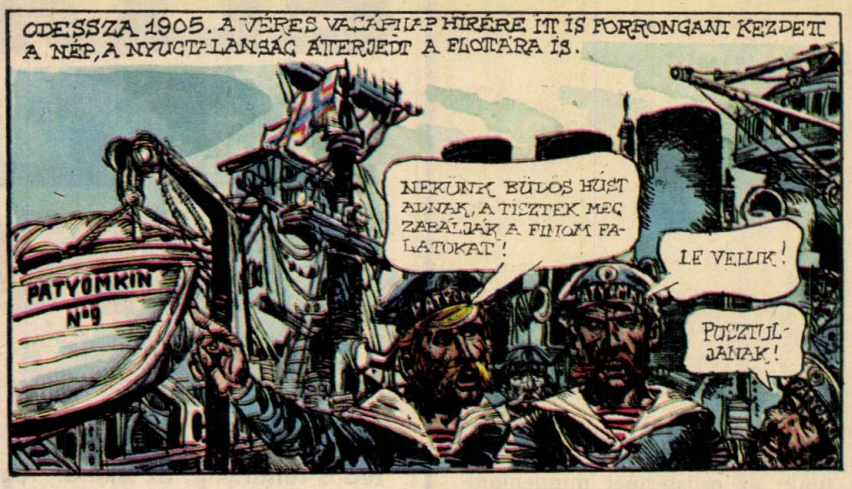

Az olvasás hasznos időtöltés

BÖLCS BAGOLY SOROZAT:

..... pld. Berkes Péter: VARHATÓ IDŐJÁRÁS ..... 18,— Ft
..... pld. Bolgár Györgyi: HÍD A FOLYÓ FELETT ..... 18,— Ft
..... pld. Gái Pál: HULLÁMOK HÁTÁN ..... 18,— Ft
..... pld. Lázár Ervin: ÖREGAPÓ MADARAI ..... 18,— Ft
..... pld. Megay László: VARÁZSFÜVEK ..... 18,— Ft
..... pld. Turcsányi Ervin: NYOLCLÁBÚ VADÁSZOK ..... 18,— Ft

ÍGY ÉLT ... SOROZAT:

..... pld. Fekete Sándor: ÍGY ÉLT A SZABADSÁGHARC KÖLTŐJE (Petőfi Sándor) ..... 15,— Ft
..... pld. A. I. Gesszen: ÍGY ÉLT PUSKIN ..... 17,— Ft
..... pld. Koroknai Zsuzsa: ÍGY ÉLT LENIN ..... 15,50 Ft
..... pld. Simor András: ÍGY ÉLT KORVIN OTTÓ ..... 15,— Ft
..... pld. Z. Szabó László: ÍGY ÉLT KAZINCZY FERENC ..... 15,— Ft
..... pld. Szilágyi Ferenc: ÍGY ÉLT KÖRÖSI CSOMA SÁNDOR ..... 16,— Ft
..... pld. Vekerdi László: ÍGY ÉLT NEWTON ..... 19,— Ft

KÉPES TÖRTÉNELEM SOROZAT:

..... pld. Fekete Gyula: „FORTÉLYOS FELELEM IZGAT" ..... 33,— Ft
..... pld. Földes Péter: A NAGY OKTÓBER ..... 33,— Ft
..... pld. Gondos Ernő: AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ ..... 33,— Ft

TERMÉSZETBÚVÁROK KÖNYVESPOLCA— ISMERETTERJESZTŐ KIADVÁNYOK:

..... pld. M. G. Aliverti-Ciccoli-Laudi: ÉLET A MIKROSZKÓP ALATT 80,— Ft
..... pld. Jurij Fialkov: BESZÉDES KÉRDŐJELEK A KÉMIÁBAN ..... 24,— Ft
..... pld. Frenyó Vilmos: REJTELMES-E A NÖVÉNYI ÉLET ..... 26,— Ft
..... pld. Kósa László—Szemerkényi Ágnes: APÁRÓL FIÚRA ..... 30,— Ft
..... pld. Lukács Ernőné: TARKABARKA FIZIKA ..... 31,— Ft
..... pld. Öveges József: SZÍNES FIZIKAI KÍSÉRLETEK A „SEMMIBŐL" ..... 36,— Ft
..... pld. Viktor Pekelisz: KIBERNETIKAI KISENCIKLOPÉDIA ..... 38,— Ft
..... pld. Leo Schneider: HOGYAN ÉRZÉKELÜNK? ..... 23,— Ft
..... pld. Szentiványi Jenő: A POSTÁNAK MENNIE KELL ..... 42,— Ft
..... pld. Tótfalusi István: BÁBEL ÖRÖKÉBEN ..... 26,— Ft

A felsorolt könyvek egyenként is megrendelhetők. Postán utánvéttel (készpénzért) szállítunk, magánszemélyeknek 200,— Ft felett portómentesen. Kérjük, a megrendelőszelvényt kitölteni és borítékban címünkre elküldeni.

CÍMÜNK: ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ VÁLLALAT, MÓRA FERENC IFJÚSÁGI KÖNYVESBOLTJA.

1053 Budapest, V., Múzeum krt. 39.
Telefon: 173—548.

A MEGRENDELŐ NEVE: .....
PONTOS CÍME (irányítószámmal): .....

GAZDAG VÁLASZTÉKKAL VÁRUNK!

SZABOLCS–SZATMÁR MEGYEI FIATALOK FIGYELEM!

A Taurus Gumigyár Nyíregyházán szeretettel vár benneteket GUMIGYÁRTÓ szakmunkástanulónak. A rohamosan fejlődő, modern technológiával dolgozó gyárunkban szükség van jó szakmai felkészültségű, elméleti és gyakorlati tudású szakemberekre.
Főleg kémiai érdeklődéssel rendelkező fiúk és lányok jelentkezését várjuk.
Tanulóidő: 3 év.

Tanulóink a tanulóidő alatt havonta évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően 110–650, Ft-ig terjedő ösztöndíjat kapnak, ezen felül társadalmi ösztöndíjat is fizetünk részükre, 250–450,– Ft-ig terjedő összegben.

Nyári szakmai gyakorlatuk idején a legkiválóbb tanulóink 20 napot az NDK-ban töltenek, gyárunk költségén. Végzett tanulóinknak lehetőséget nyújtunk a továbbtanuláshoz. Elméleti képzés Nyíregyházán a 107. sz. „Mező Imre" Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati képzés gyárunk tanműhelyében és üzemeiben folyik.

Érdeklődni és jelentkezni lehet a TAURUS GUMIGYÁR SZEMÉLYZET ÉS OKTATÁSI CSOPORTJÁNÁL 4400 NYÍREGYHÁZA, DERKOVITS U. 107.

A mellékelt képeken látszólag semmi különös nem történik. Tarka ruhás gyerekseregek játszik egy napsütött réten. Nem az a kimondottan lélegzetelállító szenzáció.

Legalábbis első pillantásra.

A képek ugyanis – minden látszat ellenére – azt a különös tevékenységet mutatják be, amelynek segítségével szert lehet tenni a legnagyobb kincsre. Az ember addig megy, amíg elfogy a lába alól az aszfalt. Itt aztán felölti korunk varázsköpenyét, a sportmezt, és szórakoztató játékokat űz, lehetőleg minél több mozgással. Az idő kellemesen telik, és főleg hasznosan, mert közben a birtokodba kerül a legnagyobb kincs.

Az egészség. E kincskeresésnek ráadásul számtalan módja van, de akinek még ez sem elég, bátran hozzátheti a saját ötleteit is.

A hangsúly a mozgáson van.

„KINCSKERESŐK”

A lelőhelyet sem kell különösképpen keresgélni, hiszen a kincs mindenütt ott rejtőzik, ahol csak alkalom nyílik a játékra, a sportra, a mozgásra.

Csapj fel hát te is kincskeresőnek! Ma még játékkal is rátalálsz az egészség felbecsülhetetlen vagyonára. Később talán minden pénzed kevés lesz, ha vissza akarod szerezni!

Cser Gábor
FOTÓ: Wágner Margit

Az ugrószekrény egy részének négyszöge pontos összmunkát kíván a párosoktól

Fent: gyere már, mert lemaradunk! Lent: igen, igen.. dehát ki kell járnom az „iskolát", és egylábon ugrálva bizony elég nehéz!

Labda nélkül persze nem élet az élet. Már csak azért sem, mert meglepően sokféle játékra alkalmas. Itt éppen kapulövés folyik — kapu nélkül

TIZENNÉGY ÉVESEK!

Jelentkezzetek

gyógyszergyártó, villanyszerelő, lakatos és szerelő szakmunkástanulónak!
Korszerűen berendezett és felszerelt tanlaboratóriumával, üzemcsarnokaival vár benneteket a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR.

Napi egyszeri étkezést (ebéd), munka-, illetve védőruhát adunk díjmentesen.

Szakmunkástanulóink a tanulmányi ösztöndíjukon felül vállalati ösztöndíjban is részesülhetnek.

A gyógyszergyártó szakmában a képzés emelt szintű. Ez azt jelenti, hogy

a fiatalok a szakmunkásbizonyítvány megszerzése után a vegyipari szakközépiskola harmadik osztályában folytathatják tanulmányaikat, és a sikeres érettségi vizsga után hat hónapon belül TECHNIKUSI OKLEVELET szerezhetnek.

ÉRETTSÉGIZETTEK, munka mellett két és fél év alatt szerezhetik meg a SZERVES VEGYÉSZ TECHNIKUSI OKLEVELET.

FIÚK, LÁNYOK, JELENTKEZZETEK!

Ifjúsági brigádjaink, KISZ-klubunk, kultúrházunk és sportszakosztályaink várnak benneteket!

Üdülés: Balatonlellén, Balatonfüreden, Miskolctapolcán.

Hétvégi pihenés: ráckevei halásztanyánkon és budakalászi csónakházunkban.

Jelentkezés:

a **KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR**

személyzeti és oktatási osztályán

Budapest X., Gyömrői út 19–21.

1475 Budapest 10. Pf.: 27.

valamint a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR DOROGI GYÁREGYSÉGE

személyzeti osztályán

2510 DOROG, Eztergomi út 6.

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR RG BUDAPEST

FIATALOK FIGYELEM!

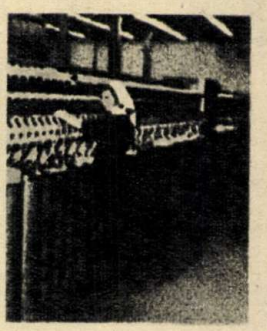

Általános iskolai végzettséggel felveszünk fiatalokat 1978—79-es tanévre fonó szövő szakmunkástanulónak 16 éves korig. A tanulmányi idő 2 év.

JUTTATÁSOK: különélési pótlék vidékieknek havi 500,—Ft, társadalmi ösztöndíj helybeli lakosoknak havi 450,— Ft, havi 90,— Ft-ért reggeli, ebéd, vacsora, munkaszüneti napokon is. Ingyen tankönyvet és munkaruhát adunk. Elhelyezés kollégiumban.

A kezdő tanulóbér havi 410,— Ft-tól 610,— Ft-ig terjedhet, amely a tanulmányi eredménytől függően változik.

Továbbtanulási lehetőséget biztosítunk. Szakmunkásvizsga után a kereset havi 2500,— Ft-tól 3500,— Ft-ig terjedhet.

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7-től 1/4 4-ig személyesen. Levélre is részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR, személyzeti és oktatási osztály, 1046 Budapest IV., Erkel u. 30.

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT * LŐRINCI FONÓ * BUDAPEST

ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK!

PÁLYAVÁLASZTÁSI GONDOTOK VAN?

Szakmunkásképzést biztosítunk és képesítést adunk.

Kérésetekre postafordultával ingyen megküldjük 40 oldalas, minden kérdésre választ adó fényképes tájékoztatónkat.

Vidékieknek leányotthonban lakásról gondoskodunk.

VÁRJUK LEVELEITEKET!

Cím: PFV Lőrinci Gyár (Lőrinci Fonó) munkaügyi osztály, 1188 Budapest, Gyömrői út 85–91.

KEDVES TUDÓSÍTÓINK, LEVELEZŐINK ÉS OLVASÓINK!

Az elmúlt évekhez hasonlóan ismét meghirdetjük az Aranytollas tudósítók klubjának pályázatát.

Azok az úttörők, akik szívesen számolnak be a tanulmányi munkáról, a csapat, a raj és az őrs életéről, lakóhelyük változásáról, nevezzenek be pályázatunkra!

Október a forradalmi tettek hónapja. Írjatok az expedíciós túrákról, a forradalmi mozgalom veteránjaival, a Szovjetunióban tanult szakemberekkel, fiatalokkal való találkozásokról, a szovjet úttörők levelezéséről. Adjatok hírt az iskolátokért, a csapatért, a lakóhelyért tett vállalásokról, és az őszi betakarítási munkákról!

Várjuk részletes tudósításotokat arról, hogyan készültök a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának megünneplésére.

Ady Endre úttörőcsapatok névadótok születésének 100. évfordulóját, hogyan ünneplitek? Városotok, községetek, lakóival, hogyan ismertetitek meg a nagy forradalmár költő életét, munkásságát

A felsoroltakon kívül érdekel bennünket, az is, hogyan készültök a szaktárgyi versenyekre, a sportversenyekre, hogyan segítik munkátokat a testvér KISZ-alapszervezetek, a szocialista brigádok és szüleitek? A segítséget ti, mivel viszonozzátok?

A CIMEA fennállásának 20. évfordulóját, 1978. február 15-én ünnepeljük. **Az Együtt — egymásért mozgalomban tett vállalások, hogyan valósulnak meg? Mit tesztek egymásért, és mit tesztek más országok gyerekeiért?**

Úttörő Gárda! Február 23-ára, a Vörös Hadsereg megalakulásának 60. évfordulójára, milyen terveitek vannak?

Márciusban, áprilisban, májusban a legfontosabb feladatokat a forradalmi évfordulók jegyében valósítjátok meg. Adjatok hírt a forradalmi ifjúsági napok előkészületeiről, és eseményeiről! A XI. Világifjúsági Találkozóra, hogyan készültök? Rendeztek-e VIT-karnevált, a szolidaritási alapra árusítást a VIT-bazárban?

Számoljatok be a kisdobos- és az úttörőfelvételi próbáról, a Kék nyakkendőért és a Vörös nyakkendőért próbára való felkészítésről, a névadópróbázásokról és a szakpróbázásokról!

De nemcsak az iskolában, a csapatban végzett munkátok érdekel bennünket, hanem az is, hogy odahaza, a családban milyen feladatokat vállaltok, hogyan segítitek szüleiteket, testvéreiteket, a szabad időtökben mivel foglalkoztok a legszívesebben, a kötelező olvasmányon kívül, milyen könyveket olvastok. Bővítsétek mondanivalótokat, minden érdekes eseménnyel.

Beszámolótokat elküldhetitek levélben, de fotókkal, rajzokkal is bemutathatjátok, hogyan dolgoztok, hogyan teljesítitek vállalásaitokat, mit tesztek együtt — egymásért.

Akik szívesen vesznek részt az aranytollas tudósítók munkájában, két héten belül nyílt levelezőlapon jelentkezzenek! Címükre jelentkezési ívet küldünk. Az ívet lehetőség szerint egy héten belül küldjék vissza!

Azt az aranytollas tudósítót, aki a téli szünidő megkezdéséig három olyan tudósítást küld az októbertől decemberig végzett munkáról, amely a lapban megjelenik, vagy megjelenhetne, illetve a Pajtásban meghirdetett feladatoknak eleget tesz, oklevéllel jutalmazzuk!

Akik elnyerték az oklevelet és a tavaszi szünidő megkezdéséig legalább három jó tudósítást küldenek, a januártól áprilisig történő eseményekről, terveikről és a feladatok elvégzéséről, azok április közepéig elnyerik az Aranytollas tudósítói címet és megkapják az Aranytollas tudósítói igazolványt.

A legjobb tudósítók a vakációban külföldi és belföldi táborozásban részesülnek. Tárgynyereménnyel jutalmazzuk mindazokat, akik az év folyamán hat olyan tudósítást küldenek, amely megjelent, vagy megjelenhetett volna a lapban.

A legjobb tudósításokért, fotókért és rajzokért év közben egy-egy oklevelet küldünk. Eredményes munkaként tartjuk számon azokat a kiváló írásokat, fotókat, rajzokat is, amelyek hely hiányában nem jelenhettek meg.

A tudósításokat a szerkesztőség címére küldjétek: **Pajtás szerkesztősége, 1137 Budapest, Jászai Mari tér 5. A borítékra írjátok rá: ATK = Aranytollas Tudósítók Klubja.**

ARANYTOLLAS TUDÓSÍTÓK KLUBJA

1

Esőjelző

Dédnagyapám mindig megmondta pontosan, hogy az elkövetkező 24 órában vagy még előbb eső lesz. Ugyanis ő pásztorember volt és pipázott, s amikor nedves lett a pipadohánya, abból megállapította, hogy hamarosan zivatar lesz, holott felhőnek nyomát sem lehetett látni.

Én a saját elképzelésemből indultam ki és készítettem egy esőjelzőt. Egy műanyag ruhaszárító csipesz végét átfúrtam 4 mm-es fúróval és a rajz szerint két db lapos fejű csavart helyeztem kontraanyával és alátétekkel. A csavarok fejeit előzetesen polírpapírral lecsiszoltam és a kettő közé egy kalmopyrint szorítottam. Vettem egy 3–8 voltos csengőt és egy Orbita rádiónak az elemtartóját, amibe 4 db ceruzaelemet helyeztem. A csengőt egy plexilapra csavaroztam fel. Az elemtartót egy gumival rögzítettem a plexilaphoz. A csipesz egy kb. 10 cm-es zsinóron szabadon a legkedvezőbb helyre helyeztem. Tanácsi lakásban emeleten lakunk, kiteszem az ablakba és az első esőcseppek után jelez a készülék, megszólal a csengő. Ha nem használom, az esőjelzőt egy kis műanyag dobozban tartom, s a kalmopyrin helyére egy darab papírt teszek.

Borbély Sándor, Dorog

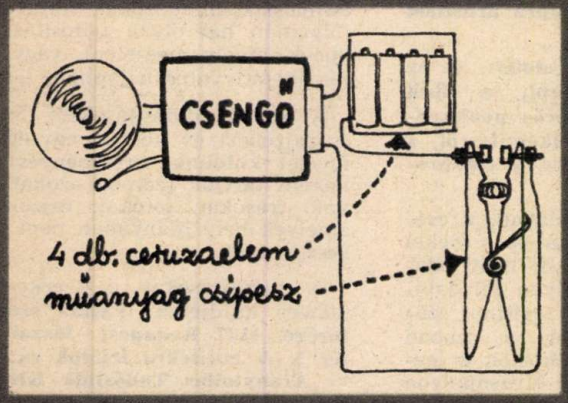

2

Házi fűszertartó

4 db kiürített, egyforma konzervesdobozt használjunk fel hozzá. A doboz szélét lekalapáljuk és lereszeljük. Veszünk egy 3×10 cm-es deszkalapot. Szépen lecsiszoljuk és a négy konzervesdobozt 2–2 facsavarral odarögzítjük. A dobozokat ajánlatos lefesteni, vagy tapétával bevonni. Ezután már bármilyen fűszereket lehet bennük tárolni.

Fitos Ferenc, Tiszavasvár

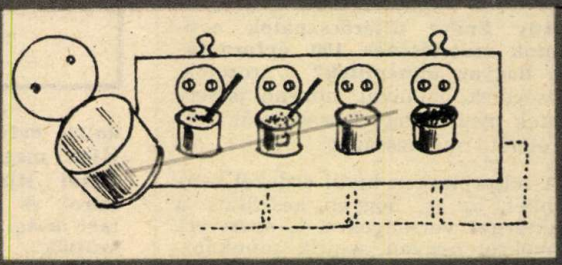

4

Vászondarab a rajzszög alá

Amikor felerősítem a táblára a rajzlapot, a szeg alá teszek egy kis vászondarabkát. Így könnyebben lehet kihúzni a rajzszeget, és ráadásul nem sértem fel a lapot a rajzszegvillával.

Fodor István, Budapest

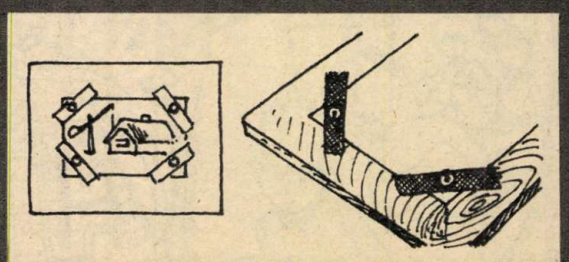

Branley egy üvegcsőbe fémrészeket tett, dugóval bedugta mindkét végét és mindkét dugóba vezetéket tett. Ezt a csövet iktatta be az áram útjába. Az áram nem ment át a csövön. Amint valahol kipattant egy elektromos szikra, abban a pillanatban az áram úgy futott át a csövön, mint egy tömör vezetéken. (Branley-cső)

A. Sz. Popov ismert orosz tudós egy csengőhöz gomb helyett Branley-csövet szerelt, s a csengő azonnal megszólalt, amint a zivatar közeledett. Popov viharjelzőnek nevezte ezt a készüléket, amely 60 km-es körben biztonságosan működött.

Ilyen és ehhez hasonló egyszerű ötleteket küldtek be ifjú olvasók laptársunkhoz, az EZERMESTERhez. Tőlük mi kaptuk meg a leveleket és most egy részét közöljük. A továbbiakban az egyszerűség kedvéért egyenest hozzánk küldjétek barkácsötleteiteket, s a borítékra írjátok rá: PAJTÁS-BARKÁCS.

A FELTALÁLÓ ÉN VAGYOK!

Szakadásjelző

Saját elgondolásom szerint készítettem egy szakadásjelzőt. Működése: ha az elemlámpát bekapcsolom, a két banándugó aljzatba becsatlakozok a banándugókkal, s a banándugók végeit pl. egy tekercs végeihez érintem –, akkor ha a tekercs nem szakadt, az égő ég. Dióda vizsgálatára is lehet használni. Vigyázzunk, hogy a banándugókat szigeteljük el a zseblámpa fém részétől, mert ellenkező esetben zárlatot okozunk méréskor. A banándugókat a zseblámpa tetejére fúrt fúratokba helyezzük. Vincze Mihály, Taksony

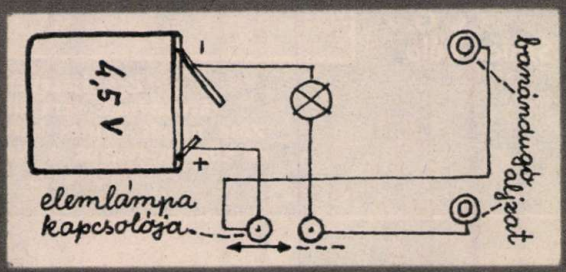

Mozgó szék

Az öcsémnek van egy kis fonott széke, nagyon szeret üldögélni benne. De hogy guruljon is, a szék lábai alá szereltem 4 db használt csapágyat.

A szék első két lábához és a hátsó két lábához fából rudat csináltam, amelynek a végeire erősítettem rá a csapágyat. A farudat egy-egy szöggel a szék lábai alá szegeltem, hogy a csapágy ne karcolja a követ és ne zörögjem, kerékpár belsőgumiból egy kissé szélesebb karikát vágtam és ráhúztam, s így zajtalanul gurul. Hugyi János, Kecel

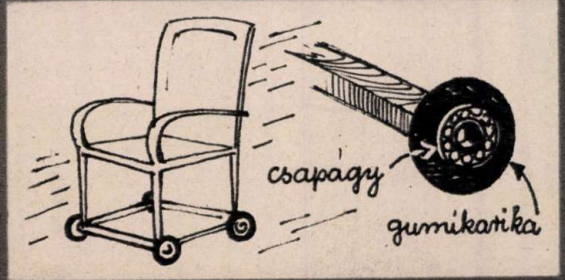

Szerszámtartó

Nagy gondom volt, nem tudtam hova tenni csavarhúzóimat, ellenállásaimat. A fiók kicsi, csak a legfontosabb alkatrészek férnek el benne.

Az ellenállásokat egy hungarocell lapra tűzdelltem, mellé pedig a megfelelő feliratokat helyeztem. A csavarhúzókat, fúróhegyeket egy műanyag dobozba tettem, melyet az asztalra rögzítettem. Itt kaptak helyet a tűreszelők is. Ezután semmi sem kellett keresgélni.

Varjú Gábor, Solt

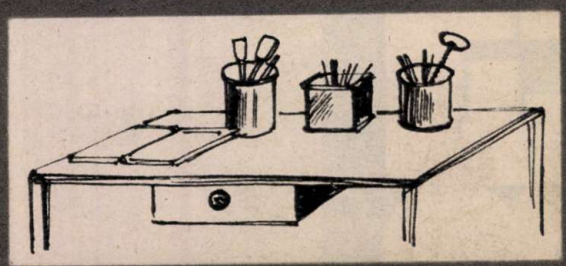

VADÁSZAT

A címet persze nem kell szó szerint érteni. Az íjakkal felszerelt „vadászoknak" túlságosan könnyű feladatot jelentett volna zsákmányul ejteni a szép, nagy Pajtás Kupákat.

Nem, a feladat ennél jóval nehezebb volt. Egy apró, néhány centiméter átmérőjű körbe kellett lődözni a nyílvesszőket, négy fordulón keresztül. Gyakorlatilag tehát egész nyáron, különösen, ha az edzéseket is beleszámítjuk. Nyugodtan kalapot emelhetünk hát az íjász Pajtás Kupa résztvevői előtt, mert ahhoz, hogy a surranó vesszők célba érjenek, 10—15 kg-os erővel felajzott íjat kellett számtalanszor célra tartani, méghozzá egy szobor rezzenéstelenségével. A rezzenés ugyanis 10—20 méterrel távolabb tenyérnyi, vagy még nagyobb szórássá szélesedik. Kilencesekké, nyolcasokká . . .

És mint az eredményekből kitűnik, néhány ilyen elhibázott lövés elég volt ahhoz, hogy a gyönyörűen csillogó serlegek „elröppenjenek . ."

Cs. G.

FOTÓ: Szalay Béla

Egy íjászverseny látványnak sem utolsó. Zöld pázsit, színes karikák, és közben ragyog a Nap . .

A kifogástalan mozdulat azt bizonyítja, hogy a lányok is elsajátíthatják ezt a harcias sportágat

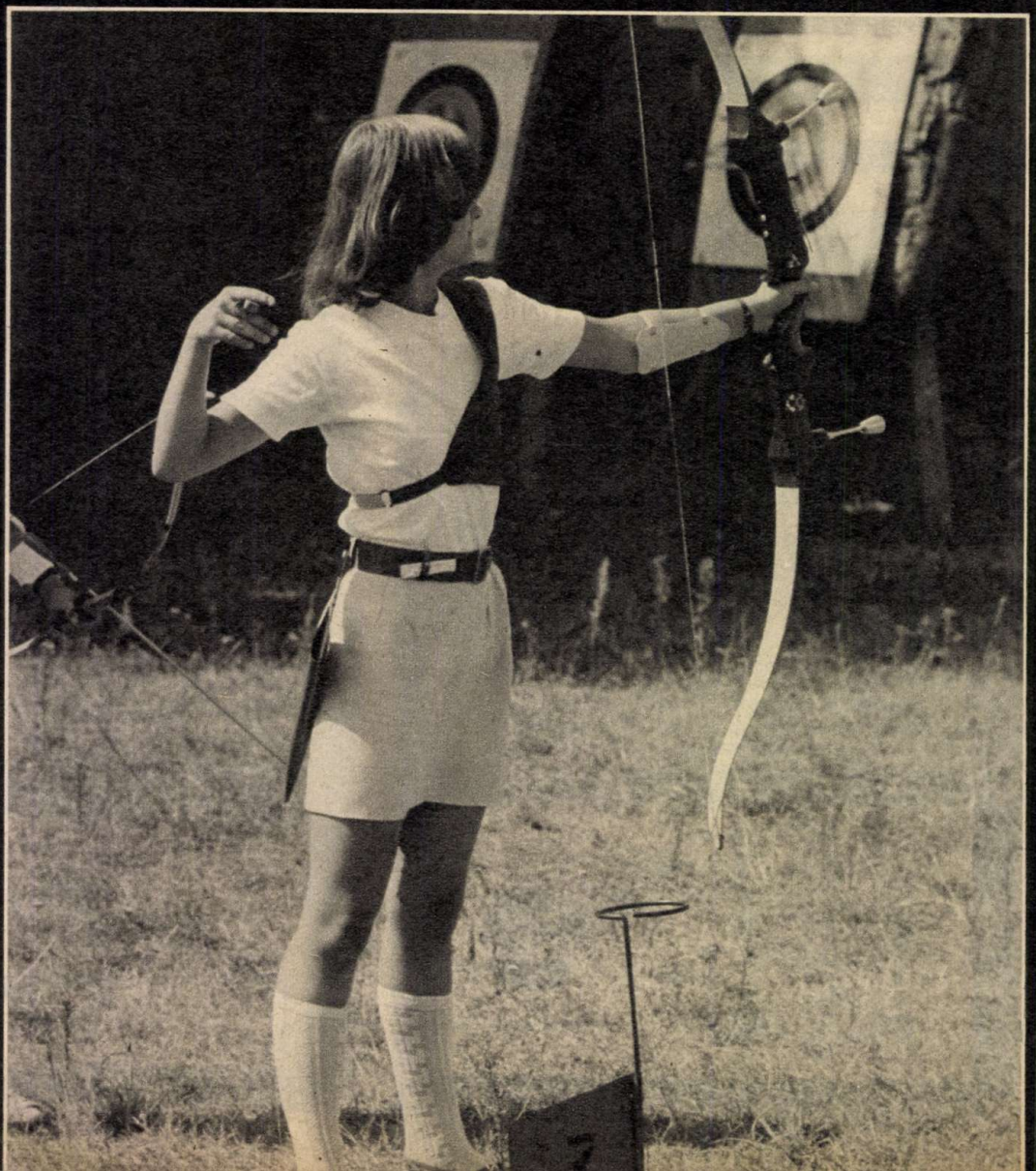

Egy pillanattal a lövés előtt... és utána. Fent: feszült figyelem, lent: lehetett volna jobb is!

Szemtől szemben az eredménnyel. Jóságos ég, kilencesek, sőt nyolcasok...!

AZ 1977. ÉVI ÍJÁSZ PAJTÁS KUPA VÉGEREDMÉNYE

LÁNYOK: 10 m: 1. Kreszta Júlia (Bp., Spartacus) 1286, 2. Bodor Éva (Lakitelek) 1281, 3. Nagy Etella (Lakitelek) 1195.

20. m: 1. Kiss Márta (Lakitelek) 1223, 2. Orosz Júlia 1168, 3. Langermann Márta (Tipográfia) 1136.

Csapatban: 1. Tipográfia 3465, 2. Lakitelek 3312.

20 m: 1. Goldschmidt Tamás (Nyergesújfalu) 1386, 2. Bauer Oszkár (Nyergesújfalu) 1340, 3. Székely Zoltán (Nyergesújfalu) 1315.

20 m: 1. Goldschmid Tamás (Nyergesújfalu) 1238, 2. Gárdonyi Róbert (Pécs) 1220, 3. Molnár Sándor (Lakitelek) 1187.

Csapatban: 1. Lakitelek 3310, 2. Tipográfia 3307, 3. Sárbogárdi Volán 3304.

Csevegő

LÁNYOK ROVATA

VÁLASZ LÁNYOKNAK

ERIKA: Akit szeretünk, arra sokat gondolunk. Csakhogy kötelességek is vannak! SZÖSZI: A szépségért bizony szenvedni kell. Egyébként a vastag szemöldök a divat! KOBAK: Hát, összeragasztani már nem nagyon lehet! Ne légy olyan gyáva, mondd meg az anyukádnak! TÜNDÉRKE, 1316: Az is lehet, hogy végleges. KÉT NYÁR: Ha kedveled, mert okos, udvarias, akkor miért baj, hogy alacsonyabb, meg fiatalabb? MC + HMP: A te őrsöd hívja meg az övét — klub-

BUNDA...!

Mit lehet tenni, közeleg a tél, és bizony ott fenn északon nem tréfadolog. Mínusz 20 C foknál már hőhullámról beszélnek...

Érthető, hogy a divat elsősorban nem a finom, légies vonalakat részesíti előnyben, hanem inkább a mackósabb formákat. Ilyen ifjú hölgyek természetesen mackónak öltözve is szépek...

ALMAHAB

A nyíregyházi Kupás Ilonától kaptuk az alábbi receptet. Azt írja, ezzel a finom almahabbal kínálták meg a vendégségbe hívott testvérőrsöt. (Az ötlet is „finom"!)

2 kg almát meghámozunk, megreszelünk és 30 dkg cukorral, egy citrom levével addig főzzük, amíg elfő a leve. Ha kihűlt, két tojásfehérjével együtt habosra keverjük, majd hozzáadunk 10 dkg darált diót. Az almahabot annyifelé osztjuk kis csészékbe, ahányan vagyunk. Minden almakupac tetejébe egy kekszet nyomunk, sarkára állítva.

FALIKÉP

Méret: 64×100 cm.

Kedves szobadísz a fekete posztóra, színes fonalak felhasználásával hímzett, aplikált mesekép.

A posztó oldalszéleit, visszahajtás nélkül, vastag zöld fonallal, 1 cm nagyságú pelenkaöltéssel körbevarrjuk. Fehér krétával, puha színesceruzával rárajzoljuk a felnagyított képet, vagy kedvenc mesénket. A vonalközöket egyenesen, egymás mellett haladó láncszemsorokkal, különböző minőségű, élénk színű fonalakkal kihímezzük. A természet hatását fokozni tudjuk, ha pl. az ablakon bekukucskáló fa lombját fejtett, göcsörtös szálakkal varrjuk, a papucsra igazi pompont készítünk. S egy darabka vékony tüllanyag az ablakon igazi mesés hangulatot teremt.

A felfüggesztés két esztergált farúdra erősítéssel, felső szélen sodrott zsinórral történik.

délutánra. COLOR: Ha futsz a „boltos" után, csak ronthatsz a dolgon. Türelem kell. KÉPEK: Színészek és táncdalénekesek képeit nem küldhetünk. Csak közölni tudjuk a fotóikat. ANI: Ha mást szeret, hát ne törődj vele te se. ÉVICI: Csak azt lehet elcsalni bárhová — még a bozótba is —, aki hagyja magát! S. O. S.: Ha elfogadtad a meghívást a mellékutcába, meglepő lehetett a pofonod! DIVAT-E A MINI?: Nem, de az általános iskolás lányok kedvelik a rövid ruhát. LACI: Ha csinos az a tanár, biztosan sokan szerelmesek belé. Rengetegen írnak ilyen levelet az ország minden tájáról. BARÁTSÁG VAGY SZERELEM: Egyik sem. Amit csinálsz, az egyszerűen meggondolatlanság! Nagy lány vagy, de még gyerek, ezt ne feledd! NÉGY NYOLCADIKOS ÉS TÜNDI: Petz Tibor címe: Budapest, Margitsziget, Úttörőstadion. Labdarúgó szakosztály.

ETETŐ

A madáretetőket bizony elő kell készíteni. Kitisztítani, megjavítani, hogy mire jön a tél...

No igen, csirkéket etetni, sokkal egyszerűbb!

SZÁRAZ A BŐRÖD?

Ilyenkor ősszel sok kellemetlenséget okoz a száraz bőrűeknek a szél, de minden évszakban fokozottabban kell óvni — mint a normál bőrt.

Alapvető szabály, hogy száraz arcbőrünket csak zsíros szappannal mossuk, legjobb a babaszappan. Sajnos, sokan vannak, akiknek még ezt sem szabad használni. Azt tanácsoljuk, hogy étolajjal, naprafor góolajjal mossák le az arcukat. Kis vattát áztassunk olajba és simogató mozdulatokkal — többször ismételve — tisztítsuk meg a bőrt. Ha még ezután is húzódik, viszket, akkor zsíros krémet kell használni. Az illatszerboltban szívesen adnak tanácsot, szerencsére nagy választék áll rendelkezésünkre. Van aki a babakrémet szereti, mások a méhpempős luxusoperát. Bőrünk és pénztárcánk szabályozza mit vegyünk. Arra mindenképpen ügyeljünk, hogy ha nappalra kenjük be az arcunkat, csak egészen vékonyan és jól dörzsöljük bele a bőrbe a krémet. Ne ragyogjunk, mint egy augusztusi csillag!

Legyünk óvatosak, nedves arccal, kézzel ne menjünk a szabadba, mert könnyen kifújja bőrünket a szél. Kezünket glicerines krémmel kenjük, amely gyógyszertárban is kapható.

PIROSKA

— Arról a kislányról írj — mondta a nővérem, és rámutatott Mányi Szabó Piroskára, aki éppen tüzelőt vitt be a konyhába. — Úgy rendben tartja a lakást, mint egy felnőtt. Főz, mos, takarít, vásárol... Nyolc éve kettesben él az apjával.

— Anyukád hol van? — kérdeztem Piroskától.

— Elment, és ritkán látom... Biztosan gondol rám...

Erről ennyit, mondom magamban aztán a hétköznapokról érdeklődöm — hogy telnek, mi a dolga Piroskának.

— Reggelit készítek, ha kell, mert apu azért gyakran odateszi elém. Aztán iskolába megyek. Délután vásárolok, kicsit takarítok, tanulok... Főzni csak vasárnap kell. Pedig szeretek! Főleg nyúlpaprikást. Mi neveljük a nyulakat, délutánonként füvet szedünk nekik apuval. Ha éppen nincs eltörve a lába — fűzi hozzá tréfálkozva, aztán komolyan magyarázza, hogy apja nehézgépkezelő a kőbányában és nem régen csúnya baleset érte.

A konyhából finom lecsóillat jön, ma ez a vacsora.

— Megdicsér az apu ha finomat főzöl?

Piroska meghúzza a vállát, nevet egyet.

— Nem nagyon. Az a dicséret, ha megeszi. Ennyi elég is nekem. Szeretem az apukámat, jól gondoskodik rólam. Soha sem mondom neki vegyen ezt, vegyen azt. Tudja, hogy mikor fáj a szívem új ruhára, cipőre. Biciklit is vett nekem.

— Varrni is tudsz?

— Hát persze. Legutóbb apu garbója szakadt el, meg a nadrágja, amiben dolgozni jár. Megvarrtam.

— Vasalsz is?

— Ritkán. Olyan holmikat veszünk, amit nem kell vasalni.

— Barátaid vannak?

— Igen, az egész osztály, meg az őrs. Én vagyok a füzetfelelős. Ügyelek arra, hogy az őrs tagjai feljegyezzék, amit elhatározunk. Ha elfelejtjük, nem fogjuk végrehajtani — igaz?

— Igaz. Mi a legkedvesebb időtöltésed?

— Erdőben járni, gombát, virágot szedni...

— Csúnya, cementporos erre még a virágcsokor is.

Idegenül pillant rám, hogy merem bántani a hazáját!

— Nem, annyira nem poros, hogy csúnya legyen.

— Tréfáltam Piroska. Én is itt nőttem fel, szeretem a cementporos virágcsokrokat.

De azért bosszant, hogy egyre több cementpor hullik Tatabánya-Mésztelep házaira.

TÖPRENGŐ

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be. Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni, s azok jók, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: október 17.

A rejtvényeket Horváth Anna (keresztrejtvény), Forrai G. János, Füleki János, Ipacs László, Porkoláb Csaba és Szitás György készítették.

EGY POHÁRBAN MÉZ, a másikban víz van. A mézből egy kanállal a vizes pohárba öntünk, s az ebben keletkezett keverékből ugyancsak egy kanállal visszateszünk a mézes pohárba.

A két művelet után az első pohárból hiányzik-e több méz, vagy a másikból több víz?

MEGFEJTÉSEK 24. sz.

KERESZTREJTVÉNY: Tenni, tenni kell. LEHETSÉGES? Igen, mert gyalog ment. EGY JÓ — ÖT ROSSZ: kerékpárral behajtani tilos. RAKD ÖSSZE: R 16. MIKOR?: Amikor betöltöd a 12. évet. MELYIK JÁRMŰNEK?: a) Melyik sávban? c). FELE JÓ, FELE ROSSZ: rosszak a P, H és a nyíl. KÉPREJTVÉNY: különjárat. A VERÉBIS MADÁR: szürke GÉm — maRABU, PElikán — stRUCC, KAnári — ezüst siRÁLY, BÚbos banka — harKÁLY, BAGoly — pingVIN, FLAmingó — gólYA, guliPÁN — tőkés réCE.

MELYIK CSATÁBAN? Három honvédtábornok arcképét láthatod rajzunkon: Knézich Károlyét, Nagy-Sándor Józsefét és Vécsey Károlyét. Neked azt kell megmondanod, hogy ki, melyik győztes csatában vett részt. A rejtvény segítségével — úgy gondoljuk — nem lesz nehéz a választás.

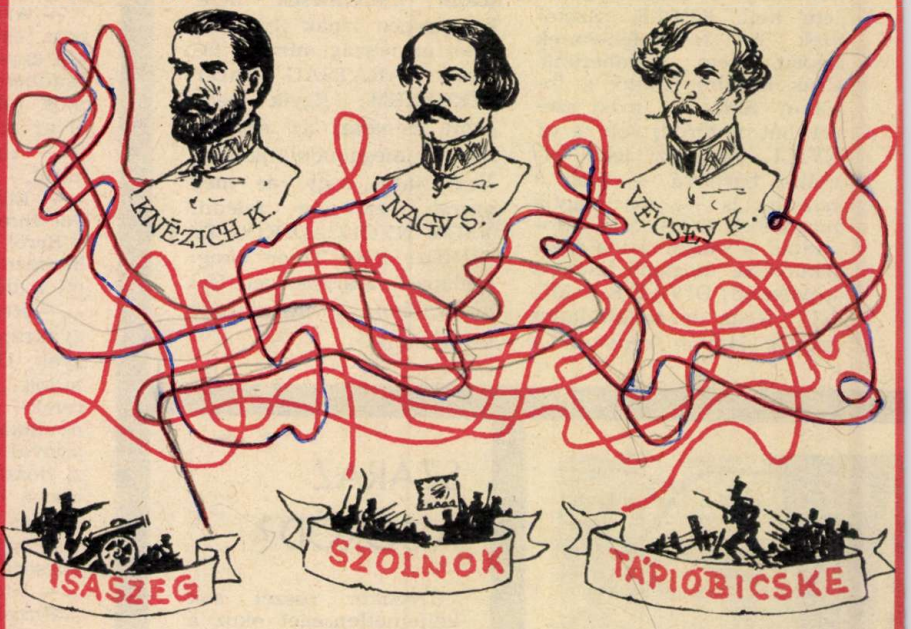

RAKD ÖSSZE az „összetört" gépkocsit. Megfejtésül az autó márkáját és típusát kell belküldened.

A HÍRES Dóm-téri csavart oszlopok egyikét láthatjuk a képen. Ezek az oszlopok tartják a JATE épületét. Ez a rövidítés nagy költőnk két betűjele (JA), a T és az E pedig a Tudományegyetemet jelenti. Mi a költő teljes neve?

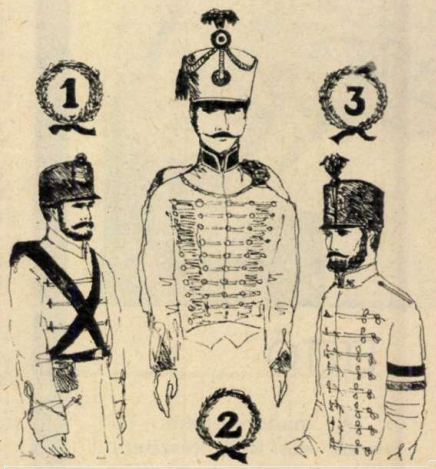

1848—49-es szabadságharc egyenruháit mutatjuk be. Találd ki, melyik milyen fegyvernemhez tartozik?

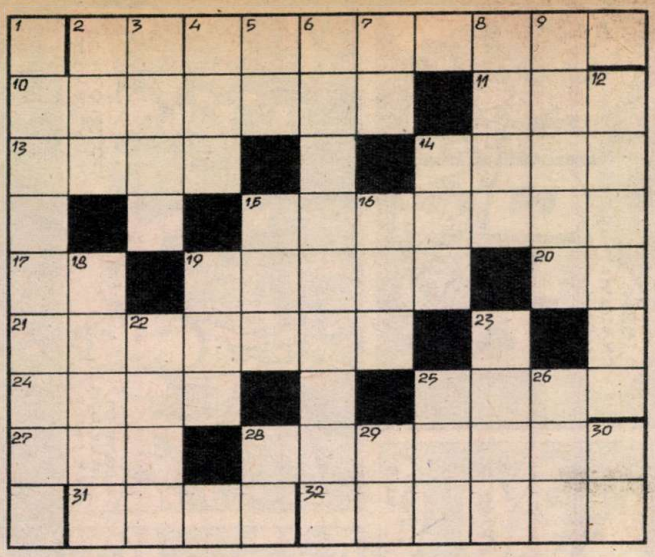

MAI REJTVÉNYÜNK fő soraiban a tizenhárom aradi vértanú közül hatot említünk meg.

VÍZSZINTES: 2. **Honvédtábornok (Ernő).** 10. Zenei kifejezés, névelővel. 11. Vonalain nagyon sokan utaznak. 13. „A vadász ül hosszú ... lesben" (Vörösmarty). 14. Híres brazil labdarúgó. 15. Nyomdai kifejezés: egy oldalnyi szövegnek, vagy rajznak díszes keretezése. 17. A, A, A, A. 19. **Az egyetlen ezredes a vértanú tábornokok között (Vilmos).** 20. Após egynemű betűi. 21. Szovjet zeneszerző (Anatolij Grigorjevics). 24. Valakinek a mondását szó szerint mondja el. 25. Magaslat, több ezer méter is lehet. 27. C. A. L. 28. Szenteskedő, képmutató. 31. **Honvédtábornok, őt golyó által halálra ítélték (Ernő).** 32. **Honvédtábornok, már a császári hadseregben is magas katonai rangot viselt (Lajos).**

FÜGGŐLEGES: 1. **Honvédtábornok, a szabadságharcban tüntették ki erre a rangra (János).** 2. Pét betűi keverten. 3. Darálja. 4. Rövidített női név. 5. Üres tál! 6. Járművel elüti. 7. Türelmetlen szócska. 8. A magasba tart. 9. Rátapos. 12. **Honvédtábornok, az utolsó volt a kivégzettek között (Károly).** 14. Apró, szemcsés üledék. 15. Z. A. K. 16. Visszavár! 18. Fényképezőgép márka. 19. Vissza: szovjet autómárka. 22. Gondolja. 23. Becézett Péter. 25. Kopoltyús állat. 26. Ahol valami összpontosul. 28. Földet forgat. 29. Szovjet repülőgéptípus betűjele. 30. Soha egynemű betűi.

SAKK

Vannak sakkfeladványok, melyek csak egyetlen, de csattanós ötletet tartalmaznak. Ilyen az alábbi is: világos hatalmas túlerővel rendelkezik, mégis alig tudja az árva, mozgásképtelen ellenséges királyt megmattolni.

6. — C. S. Kipping

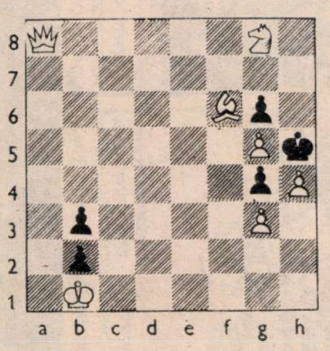

Világos indul és három (3) lépésben mattot ad.

Az állás betűjelzésben: Kb1, Va8, Ff6, Hg8, gy: g3, g5, h4 — Kh5, Gy: b2, b3, g4, g6. — Megfejtésül a mattra vezető lépéssorozat küldendő be október 20-ig címünkre: Pajtás (Sakk) 1137 Budapest, XIII., Jászai Mari tér 5.

A nyáron megjelent két magazinban közölt feladatok megoldásai:

Úttörővakáció: A betűkkel adott állás jelzésével, mert az ábra fordítva „sikerült": 1. Ha1, Ka1: 2. Vd4! Kb1 3. Vd1 matt, illetőleg 1. —, Kc1 2. Vc6+ Kd1 (b1) 3. Vh1 matt.

Napsugár: A közölt állásban világos ellenfelének hibás lépését (Va4: e4) azonnali tisztnyerés kombinációval használhatta volna ki: 1. Bd6:!, és ha sötét Bd6:-tal válaszol, következhet 2. Vf8:+! (a csattanó) Kf8: 3. Fh6+, majd 4. Be4: és a futóelőny dönt.

A helyes megfejtők közül az alábbiak részesültek könyvjutalomban: Borbély András (Bodony), Fodor Tibor (Tatabánya), Kálmán Péter (Debrecen), Kresz László (Villány) és Takács Péter (Páka).

Földeák Árpád

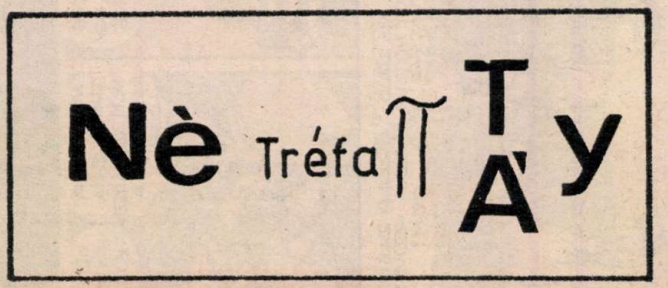

A SOK KALAPÁCS közül keresgéld ki azokat, amelyekről tudod, hogy melyik szakmánál használják.

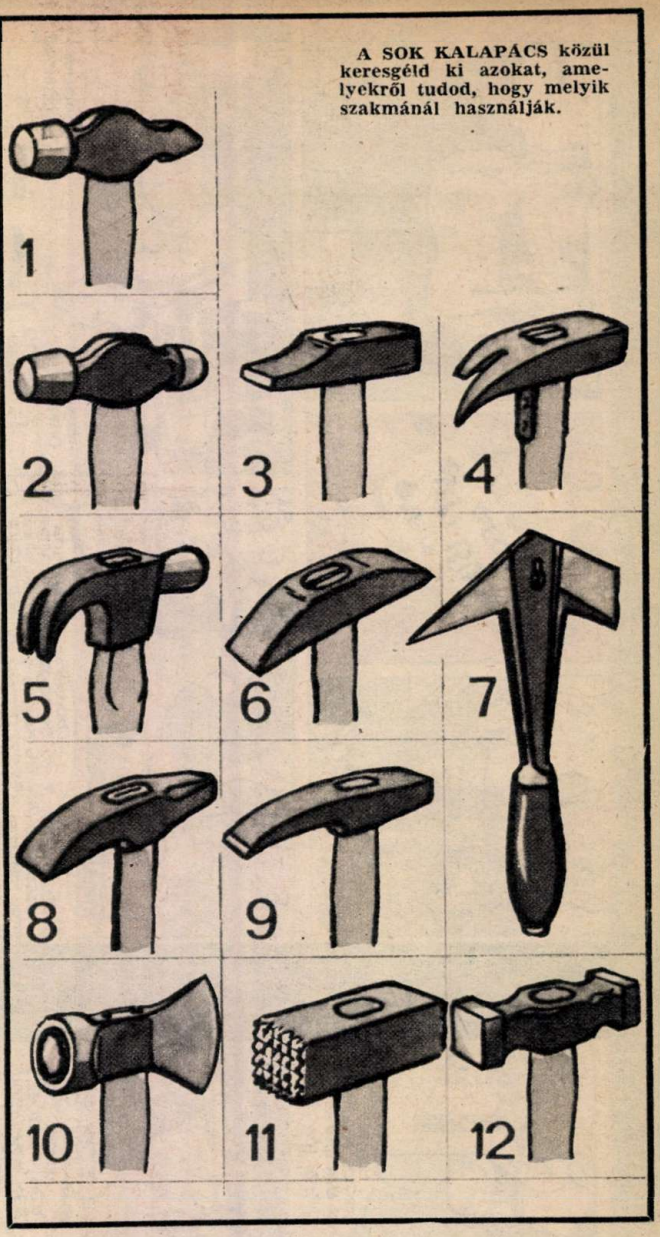

ŐK TIZENHÁRMAN voltak az aradi vértanúk. A szótagok átcsoportosításával megkapod a vezetéknevüket. Az elsőnek, harmadiknak és hatodiknak azonos volt az utóneve. Megfejtésül az ő nevüket kérjük.

C	S	Ę	Y	V	É	S	S	K	I
Z	I	C	H	K	N	Ë	Ŧ	A	D
A	M	N	I	C	H	R	Ő	K	T
Ő	I	N	I	L	Ę	N	G	Ę	N
U	A	L	I	C	H	N	Ę	R	L
A	H	S	S	Ę	W	D	Ę	F	F
Y	G	Y	N	A	W	Ę	I	S	C
H	D	Ę	L	Z	Á	R	L	Ā	T
Ę	N	P	Ő	L	B	Ę	R	G	⊗

PIF ÉS A VARÁZSKANNA 2.

ez is... az is...

A 22. SZÁM REJTVÉNYEINEK NYERTESEI

Antal Ágnes, Budapest; Barna Gabriella, Lajoskomárom; Fekete Zsuzsanna, Győr; Fejér Katalin, Győr-Szentiván; Gombás Mónika, Mezőtúr; Horváth Ibolya, Dávod; Hollósi Tímea, Budapest; Jeges Erzsébet, Budapest: Kató Tünde, Kazincbarcika; Kocsi Katalin, Tata; Kovács Irma, Budapest; Marton Márta, Gyöngyösfalu; Parajdi Ágnes, Gyöngyös; Szerencsi Gabi, Siklós; Szendrey Gábor, Dunaújváros; Sziráki Zoltán, Hódmezővásárhely; Tamás József, Taktaszada; Tóth Ildikó, Kazincbarcika; Tugyi Tünde, Jászberény; Völgyesi Zoltán, Budapest.

Nálunk történt, hogy...

Első összejövetelünkön csapatvezetőnk köszöntője után felhívta figyelmünket egy titkosírással írt, ám jól elrejtett levélre. Alighogy befejezte mondókáját, mi szétszéledtünk és alaposan átkutattuk az egész sulit, mire megleltük a levelet. A borítékban csak egy üres lap volt. Először cselnek hittük. Az általános hangzavarban egyikünk felkiáltott: „Fordítsuk a fény felé, hátha!..." Ezután már egy-kettőre megfejtettük a titkosírást, mely a következő felhívást tartalmazta:

„Pajtások! Válasszátok meg a raj- és őrsi tisztségviselőket. Teremtsetek kapcsolatot KISZ-tagokkal, szocialista brigádokkal. Készítsetek veszélytérképet. Indítsatok barátságpostát a Szovjetunióba. Jelszó: Szervezzünk, tervezzünk!"

Karsai Szilvia, Barcs

A csapatzászló ünnepén avattuk községünk úttörőházát. Az építkezést tavasszal kezdtük. Jelentős anyagi támogatást kaptunk a községi tanácstól, a megyei úttörőelnökségtől, a Fodrász KTSZ-től, a Dobó Katica brigádtól és szüleinktől. Természetesen mi magunk is résztvettünk a munkában. Földet, deszkákat hordtunk, betont locsoltunk és a hulladékgyűjtésel keresett pénzt is úttörőházunk építésére fordítottuk. Az épület berendezését sok jó ötlettel és szakköreink munkájával segítettük.

Az avatáson a járási pártbizottság elnöke egy vörös és egy kék szalagot vágott el, ezzel is jelképezve, hogy ez a ház az úttörőké és a kisdobosoké.

Köszönjük a sok segítséget és új otthonunkat.

Fehér Zsuzsa, Tinnye

Iskolánk az Alumíniumkohó KISZ-eseivel áll testvéri kapcsolatban. Nemrégiben vendégül látták rajunkat. Először egy filmet néztünk meg a kohó életéről és a dolgozók nehéz munkájáról. Utána tréfás játékokat játszottunk, vetélkedtünk. A kellemes délutánt tánccal zártuk.

Góczán Zsuzsa, Tatabánya

A jászalsószentgyörgyi művelődési ház rajzszakkörének tagja vagyok. A szakkör vezetője édesapám, Marton László. A foglalkozásokon megtanultunk a vésővel bánni, rajzolunk, festünk, kenjük-vágjuk a metszeteket, és általában nagyon jól érezzük magunkat együtt. Külföldi gyerekekkel levelezünk, és tucatszám küldjük alkotásainkat a világ minden részére.

A közelmúltban érkezett a hír, hogy egy Japánban rendezett nemzetközi gyermekrajzpályázaton két szakköri társammal, Varga Andreával és Berényi Istvánnal ezüstérmet nyertünk. Örömünkben majd kiugrottunk a bőrünkből. Most nagyon várjuk, hogy a jutalmat átvehessük. Mikor a Szolnok megyei Néplap munkatársa feltette nekünk a kérdést, milyen munkáért kaptuk a díjat, tanácstalanul tekingettünk egymásra. Olyan sokfélét rajzoltunk, annyi helyre küldtük, hogy fogalmunk sincs, melyik jutott el Japánba. De hát nem is ez a fontos, hanem az, hogy az ember szeresse amit csinál, örömét lelje a munkában és jól érezze magát.

Marton Rita, Jászalsószentgyörgy

A TV MŰSORÁBÓL

Az Ide süss! október elsejei adásában a következő műsorokra hívták fel a gyerekek figyelmét:

KUCKÓ (október 6.) Hogyan tejelnek a tejelő gombák? Vadászkutya verseny közben képsort láthattok az izmok működéséről.

MELYIKET AZ ÖTEZERBŐL? Októbertől hetente két szakmát (összesen 30-at) mutat be a pályaválasztási sorozat.

ADY ENDRE VERS- ÉS PRÓZAMONDÓ VERSENY (október 8.) Több héten át versengenek a szép versek és novellák kedvelői az Ady-évforduló kapcsán meghirdetett versenysorozaton. Az első adás helyszíne Salgótarján lesz.

EGY KIS KIRÁNDULÁS (október 9.) Alig búcsúzunk el Wickie-től, máris új barátokat szerezhetünk az új lengyel filmsorozatban, amelynek hősei egy biciklikirándulás során egy tanyára vetődnek, s ott kiderül, hogyan találják fel magukat ebben a környezetben a városi gyerekek.

CSALÓ AZ ÜVEGHEGYEN (október 9.) A zenés mesejátékban a Tök király fia, Filkó számára akarja megszerezni egy versenyben a királylány kezét. Csaláshoz folyamodik, ám kiderül a turpisság, és a királylány egy kis péksegédé lesz.

TTT (október 14.) A tizentúliak riporterei beszámolnak szeptemberi kalandozásaikról a Hortobágyon és az úttörőmúzeumban. A nézők bepillanthatnak egy szovjet tengeri oktatóhajó életébe és még szoljankát is megtanulhatnak főzni.

MIÉRT NEM VAGYOK JÓ GYEREK? (október 16.) Az NDK-játékfilm főhőse egy kisfiú, aki akarata ellenére sodródik olyan szituációba, hogy mindenki azt hiszi róla: rossz gyerek. Hogyan sikerül bebizonyítania ennek ellenkezőjét?

FABULA (október 22.) E művészeti sorozat ebben az adásában a gondolkodás problémáit tárgyalja, ahogy azt az alcíme is jelzi: Mire való a fejünk?

LÁTOGATÁS A CSILLAGVÁROSBAN (október 22.) Az űrhajósok életéről, gyakorlásukról, felvételi vizsgáikról, űrbeli élményeikről szól a riportfilm.

PERPETUUM MOBILE (október 27.) Az ismeretterjesztő magazinműsor érdekes kirándulásra invitálja nézőit, megtudjuk, megtaníthatók-e beszélni a papagájok, és a hangszerek működési elvéről is szó esik.

HÁZRÓL HÁZRA (október 30.) A debreceni úttörőház szakkörei, művészeti csoportjai mutatkoznak be ebben a műsorban.

A CSÁSZÁR ÚJ RUHÁJA (október 30.).

Mit üzen a Pajtás?

IMRE SZILVIA, MARCALI: Versedhez az „Áldozat is kell" címet javasoljuk.

DARNYIK ANIKÓ, GALGAHÉVÍZ: Túl sokat vállalsz. Ennyi tisztség, vállalás, és megbízatás teljesítésére napi 48 óra is kevés lenne, és néha azért tanulni is kell. Vállalj kevesebbet, teljesítsd legjobb tudásod szerint, így használhatsz legjobban közösségednek.

J. É., ALAG; K. J., BUDAPEST: Ha levelet írtok, sose legyetek idegesek, akkor nem fordul elő, hogy a címzés helyére a feladó kerül, és megfordítva. Kapkodni sem kell, nem szalad el a levélpapír. Ne legyetek lusták átolvasni a kész levelet, és persze kijavítani a helyesírási hibákat, mert attól még nem tűnnek el, ha elnézést kértek értük. Rosszallóan ugyan, de elnézzük. Csakhogy egy dolgozat végén nem lehet elnézést kérni a tanártól a rossz helyesírásért. Leveleitekre tőlünk csak „kettes-alá"-t kapnátok.

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: 1137 Budapest Jászai Mari tér 5.

Telefon: 326-733, 321-541, 321-989.

Postafiók: 1396 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal: 1065 Budapest, Révay u. 16. Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél, és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft; I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

77.2702 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA, vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 696

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő: PORKOLÁB CSABA

Fekete Farkas és a bűvös medve 5.